

Szerkesztőség

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat

Bulev. Rezele Ferdinand 4/22.

József főherceg-ut.)

Sürgőzővclm: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség a kiadóhivatal

151.

Mecsefelenk naponta reggel

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETÉS

E HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Éves 6vre — — 1080 Lel

Fél évre — — — 540 Lel

Negyed évre — — — 270 Lel

Havonta — — — 90 Lel

Fizetések díjazás szerint

EGYES SZÁM ÁRA — 5 Cei

VASÁRNAP — — — 6 Cei

Pennymentes 50 banival több

Az „igéret” földje.

A háboru után az egész világon erős lendületet nyert a cionista mozgalom, amelynek exponensei mindenütt ellátogattak, ahol csak zsidók élnek. Pénzzel, befolyással behálózta az egész világot és azt irták fel zászlojukra hogy a zsidóknak új hazát építenek. Évről-évre erősebb lett a propaganda, felmérhetetlen vagyonok vándoroltak ki Palesztinába hogy ott megteremtsék az új és modern zsidó államot. A világ zsidósága kitett magáért és mondhatni, igen sok esetben erején felül áldozatokat hozott, csak hogy ezt a szép elgondolást, a zsidó-álmot a megvalósulás felé segítsék. Semmi kifogásunk sem volt eddig az ellen, hogy Amerika és a Nyugat jómódu közmopolitái milliókat áldoztak a szegényebb sorsú zsidók szociális helyzetének javítására oly módon, hogy azokat az „igéret földjén” elhelyezik és egzisztenciájukat biztosítják. Mint filantrop-akció szimpatikus volt nekünk a palesztinai mozgalom. Elleneztek azonban azt a cionista metódust, amelyik a már asszimilált zsidóságot, a magyar érzelmű zsidókat akarta elnemzetietleníteni és a magyarság nemzeti egységét akarta ezzel megbolygatni. Számtalanszor rámutattak arra, hogy a magyar zsidóság már teljesen egybeforrott a keresztény magyarsággal és teljes erőnkkel küzdöttünk azok ellen, akik a mi zárt sorainkat, egységes nemzeti frontunkat meg akarták bolygatni. A zsidóvallású magyar, számtalan esetben tanujelét adta annak, hogy magyarságához mindenkor és minden körülmények között ragaszkodik és épen ezért, mi mindig szembe helyezkedtünk minden olyan mozgalommal, amely el akarta szakítani zsidó vallású magyar testvéreinket.

Számtalanszor hangoztattuk, hogy nem minden úgy van, mint ahogy a cionista propaganda fel szeretné tüntetni. Rámutattunk arra, hogy Palesztina nem minden tekintetben az ígéret földje és hogy arra felé nem egészen fenékgig tej és méz folyik, hanem nehéz és verejtékes munka árán lehet csak ott olyan egzisztenciát teremteni, ami idchaza kézenfekvő dolog. Sokat kell ott dolgozni, amíg a mindennapi megélhetését biztosíthatják a kívándorló zsidóságnak. Arra azonban még sem gondoltunk, hogy az ott építkező zsidóknak, a kik angol protektorátus alatt élnek és robotolnak, még az életbiztonságuk sem adatik meg.

A mostani szomorúan véres események azonban rámutattak arra, hogy a cionista propaganda milyen hallatlan veszedelembe sodorja a jóhiszemű zsidóságot, kik bizva a tejjel-mézzel folyó Kanaán ígéretében az új hazába vándorolnak, hogy ott teremtsenek maguknak otthont. Ezek a szomorú események bizonyítékai annak, hogy a zsidó állam nem számolt a gyakorlattal és azokkal a körülményekkel, amely a mostani vérengzéseket előidézték. Lehetséges, hogy a legutóbbi palesztinai napok a cionista mozgalomnak a csődjét fogják jelenteni és nem káröröm vezet bennünket, akkor, amikor azt a megállapítást tesszük, hogy a mostani véres példa így alakítja át a szólásmondást: „Mindenütt jó, de a legrosszabb otthon” — Palesztinában.

Holnap bejelentik a hágai konferencia elnapolását.

Németország nem tér vissza a Dawes-tervhez. — Összehívják Hágába a jóvátételi teljesülést.

(Hága, augusztus 27.) Briand ma levelet intézett Jasparhoz, mely javasolja a hat meghívó hatalom képviselőinek összeülését, hogy a már reménytelen helyzetet megvitassák. Hasonló tartalmu levelet küldtek Jasparhoz, mint a kongresszus elnökéhez Snowden és az olasz delegátus is. Felmerült a teljes ülés összehívásának a kérdése. A Rajna-vidék kiürítésénél érdekelt négy hatalom delegátusai tanácskozássra ültek össze és egy és fél órás tanácskozáson megállapították, hogy a pénzügyi kérdés tisztázatlansága miatt a politikai kérdés megoldásánál eredményt nem tudtak felmutatni. Döntésre nem került a sor.

Londonból jelentik: Hágai jelentések szerint minden delegátus azt várja, hogy a többiek tegyenek valamit. Snowden ugyszólván egész nap szobájában ül és várja az esetleges látogatásokat. A helyzet ma az, hogy a konferenciát okvetlenül félbe fogják szakítani és elhalasztják. A népszövetségi tanácsülés után

majd újból megkezdődnek az eszmecserék. Ma délután hat órákor a nagyhatalmak képviselőit értekezletre ültek össze. A Reuter-ügynökség jelentése szerint holnap reggel teljes ülés lesz és azon bejelentik a konferencia elnapolását.

Páris. Hágai telefonjelentés szerint a helyzet iraj jelenleg a németek. Rajtuk mulik, hogy kitöltse azt a hiányt, ami a négy szövetséges hatalom és Snowden követelése között fennáll. Stresemann azonban kijelentette, hogy nem hajlandó egyezkedésre és egyébként is igen rossznéven vette, hogy a négy hitelező-állam jegyzékére adott angol válasz szövegének még csak géprásos másolatát sem küldték el neki. Az újságíróknak kijelentette Stresemann, hogy Németország nem hajlandó visszatérni a Dawes-tervhez és hogy a hitelező-államok ne képzeljék, hogy Németország ugyanolyan fizetéseket fog teljesíteni, mint a másokat augusztus 31-ig teljesített a Dawes-terv alapján.

Apponyi memoranduma a Népszövetséghez.

Macdonald vasárnap Genfben érkezik. — A magyar kormány döntőbírádságot kér az optánsügyben.

Genfből jelentik: Macdonald angol miniszterelnök a jövő vasárnap Genfben érkezik, hogy a Népszövetség ülésén résztvegyen. Az angol miniszterelnök csak néhány napig marad Genfben.

Genfből jelentik: Apponyi Albert gróf memorandumot nyújt be a Népszövetséghez.

a magyar kormány nevében kérve fei a tanácsot arra, hogy delegáljon megfelelő bírakat a román—magyar döntőbírádságba, hogy az optánskérdést letárgyalhassák, miután a közvetlen tárgyalások Románia és Magyarország között sikertelenül fejeződtek be

Scotus Viator levele Kolozsvar polgármesteréhez.

„Az utódállamokat megfertőzte a centralizmus szelleme.” — Erdélyre történelmi hivatás vár a nemzeti türelmesség igazolásánál.

(Kolozsvar, augusztus 27.) Scotus Viator, aki Csehszlovákiában üdül, levelet intézett Kolozsvar főpolgármesteréhez. Mint ismeretes, Scotus Viatort diszközgyűlésen Kolozsvar diszpolgárává választották, az angol publicista azonban betegsége miatt nem jelenhetett meg a közgyűlésen. Scotus most levélben fejezi ki sajnálkozását kényszerű távolléte miatt, annál is inkább, mert a diszközgyűlésen szerette volna kifejteni véleményét Erdély szerepéről a román politikában.

„A háboru — mondja levelében — az utódállamokat megfertőzte a centralizmus szellemével, amely azonban kezd eltűnni. Csehszlovákiában a helyi autonómia meghonosításával utat nyitottak a szabadabb életnek. Románia is áttért a decentralizációra, remélem, hogy nemsokára Jugosziávia is követi két szövetségesét ezen az uton.

A nemzetiségi jogoknak fanatikusa vagyok.

mert magam is tagja vagyok egy kisebbségi nemzetnek. A nemzetiségi kérdés sok bajt okozott Európának.

el kell tehát következni az időnek, amikor valakinek nemzetisége épen olyan sérthetetlen lesz, mint a vallása. Ebben az eset-

ben a területi határok elvesztik fontosságukat.

A nemzetközi vonatkozások egészséges rendszere úgy építhető fel, ha a nemzetiségi érdekek ki vannak elégítve. A kisebbségben levő nemzetek védelmére hatalmas lépés történt a béketárgyalásokon, amikor védelmüket beiktatták a szerződésekbé.

Az igazságtalanság csak ott volt, hogy ezt kisebbségi védelmet nem terjesztették ki az összes államokra.

Reméli, hogy ez a helyzet nemsokára meg fog változni. A több mint harminc millió kisebbségi embernek biztosan kell nemzet életét.

Ebben a folyamatban Erdélyre történelmi hivatás vár, hiszen történelme fényes bizonyosságot szolgáltat a nemzeti türelmességről.

de egyben a türelmetlenségről is, amely oly rettenetes eseményekhez vezetett. Érvényesülni kell a modern jelszónak: élni és élni engedni. Ennek az elvnek kell érvényesülni azokban az országokban is, ahol vegyes a lakosság.

Scotus Viator legvégül reményét fejezi ki, hogy az új Románia arcát nyugat felé fordítja és azt akarja, hogy világító fátyla legyen a demokráciának.

Ma délelőtt sztrájkba léptek az Astra-gyár munkásai.

Egész délelőtt folytak az egyeztetőtárgyalások, melyek nem vezettek sikerre. — Délután 2 órákor a munkások kivonultak a gyárból. — Mindkét fél az ellentétek elsimulását reméli. Beszélgetés Vigyázó Lászlóval.

(Arad, augusztus 27.) Az aradi Astra-gyár 1800 munkása ma délután két órákor sztrájkba lépett. Mint az Aradi Közlöny mai számában megírta, a munkásság tegnap tartott gyűlésén olyan határozatot hozott, hogy amennyiben a gyár vezetősége nem teljesíti a munkásság kérését, úgy sztrájkot proklamálnak. A munkásság vezetői a tegnapi, viharos lefolyású gyűlést ma délelőtt megismételték a gyártelepen, ahol a munkásság kilencven százaléka csatlakozott a sztrájkindítványhoz. A gyár vezetősége és a munkásság képviselői Malai várad munkaugyi inspektor közvetítésével egész délelőtt tárgyalásokat folytattak és igyekeztek az ellentéteket elsimítani. A munkásság huszonöt százalék béremelés követelését tizenöt százalékra redukálta. A megegyezés azonban nem sikerült és

pontosan két órákor a munkát abbahagyták és az Astra-gyár telepéről kivonultak a munkások.

Mindezeknek ellenére úgy a gyár vezetősége, mint a munkásság bizik abban, hogy nagyon rövid időn belül sikerülni fog az ellentéteket elsimítani és az Astra-gyárban ismét megindulhat a normális munka.

Az Aradi Közlöny munkafőnöke felkereste Vigyázó Lászlót, az Astra-gyár igazgatóját, aki a munkásság határozatáról a következő nyilatkozatot tette:

— A munkásság elhatározása és cselekedete nem ért készületlenül minket. Erre már előre számítottunk. A helyzet azonban az, hogy az igazgatóság mindent elkövetett a bére érdekében, amit csak tehetett. A béremelési kérelmet el kellett utasítanunk, mert a mai nehéz gazdasági viszonyok nem engedik meg a béreknek emelését és ezáltal a rezszi fokozását. Mi nem taktikázni akartunk, hanem becsületesen rámutattunk arra, hogy a mai viszonyok között a béremelést megadni képtelenek vagyunk.

— Mi lesz most az üzemekkel? — tettük fel a kérdést.

— Miután a munkásság sztrájkba lépett, az üzemek szünetelni fognak. Arra, hogy 2000 munkást pótoljunk, gondolni sem lehet és különben sincsenek olyan sürgős rendeléseink, amelyek ezt okvetlenül szükségessé teszik. Meg fogjuk várni azt az időt, amíg a munkásság jobb belátásra fog térni és akkor azután majd újból meg fog indúlni a munka.

Betörésért letartóztattak egy előkelő cernauti kereskedőt

Szörmeüzletének legnagyobb részét összelopkodta. — Kifosztották Csernovitz legnagyobb szörmeüzletét.

(Bucurestiből jelentt telefonon az Aradi Közlöny tudósítója.) Cernautiból érkezett jelentés szerint az elmúlt éjjel nagyszabású betörés történt Bukovina fővárosában. Ismeretlen tettesek betörték a Sifri-féle szörmeüzletbe s onnan 1 millió kétszáz ezer lej értékű szörmeűrt és egyéb értékes holmit loptak el.

A rendőrség azonnal széleskörű nyomozást indított a tettesek kézrekerítése érdekében, amelynek eredményeképpen sikerült az egyik betörőt letartóztatni. A betörő kihallgatása során beismerte, hogy résztvett a szörmeüzlet kifosztásában, bűntársait azonban nem

akarta elárulni. Hosszas faggatás után megnevezett egy köztisztületben álló cernauti kereskedőt, akit mindenki talpig becsületes embernek ismert és azt állította, hogy annak is része volt a szörmeüzlet kifosztásában, a többi bűntársait azonban ezután sem volt hajlandó elárulni.

A detektívek azonnal megjelentek az ismert kereskedő üzletében, akinek szintén szörmekereskedése van és ott a házkutatás alkalmával előkerültek a Sifri-cégtől elrabolt szörmek. A kereskedőt azonnal letartóztatták, ami városszerte nagy szenzációt keltett.

TARCA.

Női szakasz.

Irta: Sz. Szigethy Vilmos.

Nyár volt és két gyorsvonatnak kellett találkoznia egy kis állomáson, amely tele volt néppel. Izgatott nyaralókat, akik most érkeztek, vagy tovább igyekeztek, szórakozást keresőkkel, akiknek a stációhoz való séta hozzátartozik a napi rendjükhöz. Nem volt semmi dolgom, ültem a kofferemen és vártam a kocsira, amíg értem jön.

Egy nagyobb társaságról látszott, hogy együvé tartozik. Központja hatalmasan megtermett idős ur volt, az arca kékre borotválva; lustán szivta a szivarját és hallgatta a fiatalabbak beszédét. Valami lőtémát tárgyaltak, de igen nagy pauzákkal, látszott, hogy kimerítették s már csak a maradékán rágódnak. De egész viselkedésük tartózkodó udvariasság és diszkréció volt az idős urral szemben, amit mondtak, azt is mintha neki mondták volna. Az öreg egyébként fonott karosszékben ült.

Ebéd utánra járt az idő, egy kis álmoság telepedett a világra, emésztés.

Akkor berobog az egyik gyorsvonat, egy percre megáll, senki se száll le róla, két utas felkapaszkodik, már meg is tovább. Az ablakok tele kíváncsi fejjel, nők nyakán szélesre nyitva a blúz, legyezgetik magukat. Valaki mormolja a Wagon Lits feliratot s nagy füstöt fúj az öreg ur.

A szempillája félig lecsukódott, az ajka mosolyra nyílt. Társasága izgatottan kezdte figyelni.

— Női szakasz! — olvasta akkor hango-

san le az öreg ur az egyik vasuti kocsi ablakának táblájáról az írást.

Utána megint elmosoivodott.

Egy agárformájú ur állt hozzá legközelebb. Roppant hosszú és szörnyen vékony. Járasközben derékszőg alakjában tartotta a karját, megoldhatatlan problémát adva fel ezzel nekem, hogy ugyan mennyi idő kell hozzá, amíg az ember be tanulja ezt a szép pózt? Olyan az, mint a rántott csirke szárnya az asztalon, éppen csak a zuza hiányzik belőle.

Az agár ur harsányan elkacagta magát, mire odaszaladtak a többiek is.

— Mi az, mi az?

— Pompás! A kegyelmes ur megjegyzése mindig találó. Most is azt mondta: női szakasz.

Valamennyien a tovább guruló vonat után néztek, tul volt már a sorompón, azonban a derű kezdett általánossá válni.

A társaság egyik tagja térdnadrágban volt, a lábán szarvasbőrbetétes félcipő, a szemén monokli. Gazdász nem lehetett, mert az bagaria cipőt hord s a teheneket nem monoklival fixirozza. Ez most leszedte a félszemüveget, annyira rázkódott a nevetéstől.

— Megengeded, kegyelmes uram, hogy ezt majd tovább meséljem? Nagyon jó, nagyon jó!

Az öreg hátravette magát a fonott székben s arcán a derű játszott, ami a jóembereket fogja el, mikor érzik, hogy boldogságot teremtettek maguk körül.

A szivart tartó kezét egy kissé megemelte s bágyadtan legvintett vele.

— Ugyan, kérlek, nem érdemes...

A mutatvány mozzásából azonban kiol-

Kokainisták lázadása egy kórházban.

A bódítószerek száz áldozata három rohamcsapatba fejlődve ki akart törni a kórházból. Izzalmas harcok a kapu körül.

Newyorkból jelentik: Los Angeles közelében, a spadarai kórházban a napokban felkelték a betegek és óriási izgalmat okoztak. Ebben a kórházban kizárólag a kábítószerek szomorú betegeit őrzik. Az Egyesült Államok minden részéből idehozzák a kokain, a morfiom, az ópium és a heroin rabjait. A lázadás a kokainisták osztályán tört ki. A lázadást gondosan előkészítették a kokainisták.

Éjszaka egy megbeszélés leire kirohantak a folyósóra, rávetették magukat az örökösre és ártalmatlanná tették őket.

Ekkor azután a betegek átvették a hatalmat. A kokainista osztály 100 ápolóját három rohamcsapatba osztották. Az első rohamcsapat tagja 13 súlyos kokainista volt, akik az utóbbi napokban már állandóan dühöngési rohamokban törtek ki a kábítószer hiánya miatt. Ezek a betegek voltak a kokainista lázadás front-harcosai. Nyomban kirohantak a földszintre,

fölfeszítették az egyik lezárt személyzeti ajtót és kirohantak az éjszakába.

A másik csoport tagjai a főkapun akartak kirohanni. Fozzálattak az ablakok vasrácsainak lefeszítéséhez, hogy ezekkel a vasrácsokkal törjék szét a főkaput. Mialatt ez történt, a harmadik csoport tagjai betörték az orvosi laboratóriumba és az ott található készletet magukhoz vették.

Amikor a kokaint megitták, nem tudtak többé ellenállni a kísértésnek, szippantottak a fehér porból és hamarosan megmámorosodtak tőle.

Talán ezen mult, hogy nem tudtak segítséget nyújtani társaiknak, akiket ekkor már az orvosok által alarmirozott rendőrök szorongattak. A rendőrök először puskatussal próbálták a kokainistákat visszaszorítani, mikor azonban ez se használt, a rendőrség sortűzzel fenyegette meg őket. Erre azután a kokainisták megijedtek. Többen sirögöröcsöt kaptak, mások ajultan zuhantak a földre, úgyhogy könnyen vissza lehetett őket vinni szobájukba. A kokainista rohamcsapat 13 megszuóott tagját azonban már nem sikerült megtalálni.

vastam az aggodalmát, hogy tiltakozásának eredménye lesz.

— Végtére, tette sietve hozzá, végtére...

Az agár terelte össze a társaság tagjait, zuzásabb volt minden zuzánál, beszélt, magyarázott, ráncigálta a kabátjuk gombját.

— Kérlek megáll egy pillanatra a gyorsvonat, jóformán semmi az egész, mert megállania, hiszen a menetrendszerűség is így kívánja, aztán tovább megy, mert a telep forgalmi, illetve statisztikai jelentősége nem akkora, hogy hosszabb időzzen s akkor a kegyelmes urnak elég ez a pillanat arra, hogy kihalássza a legjelentősebb momentumot. Mondhatnám, megtalálja sok ezer kagyló közül azt, amelyik a gyöngyszmet rejti.

— Mint ahogy mindig fején találja a szöveget, adta be a véleményét egy nagyon gömbölyű, idős ur.

— Kérlek, kapott a szón a térdnadrágos, az élet tele van problematikus lehetőségekkel. Én tudok hatalmas parlamenti szónoklatokról, amelyekre izgatottan várt az egész ország s mégis hamar elenyészett a hatásuk. Viszont máskor egy közbeszólás évekig tartó nevezetességre tett szert. A kegyelmes ur is most nagy mélységekbe világott két kurta szóval, ami itt volt előttünk, de nem vettük észre. Ehhez az ő szeme kell. Nem igaz?

A kegyelmes ur szivta tovább a szivarját, hazudnék, ha vakmerően azt merném állítani, hogy kényelmetlenül érezte magát.

— Ugyan gyerekek, mondta nagyon lustán, szinte duruzsoló hangon, igazán nem érdemes...

— Mert szerény vagy, kegyelmes uram, torkolta le a roppantul gömbölyű. Hát jól van, megvan annak is a maga helye és ideje, de a

Babescu Victor aradi iskolaigazgató tragédiája.

Föbelötte magát felesége sirjánál a regáti Urlatiban. — Babescu Lucia siremlékének felavatása után maga ellen fordította a gylkos fegyvert. — Babescu Victor felesége halála óta buskomor lett.

Szerdán temetik a felesége mellé Babescut.

(Arad, augusztus 27.) Egész Aradon mélységes megdöbbenést keltett az a távirat, amely Babescu Victor, közismert aradi iskolaigazgató öngyilkosságáról számolt be. A prahovamegyei Urlati községben lejátszódott tragédiáról, a felesége sirjánál elkövetett öngyilkosságról eleinte egészen homályos hírek érkeztek Aradra és az első percekben a hírrel halált nem is öngyilkossággal, hanem szívészélhűdéssel magyarázták s csak a késő éjjeli órákban és ma délelőtt érkezett táviratok fedték fel tulajdonképpen a valóságot, hogy Babescu Victor önmaga kereste a halált.

Babescu Victor, aki azelőtt élénk résztvevője volt Aradváros társadalmi életének, elnöke a Hellas Sportegyesületnek, az Ebtegyeztetők klubjának, rövid idő óta visszahúzódtott minden szerepléstől, társaságban sem lehetett látni. Régebben minden nap a Városi-kávélházban töltötte a délutánt rendes asztaltársaság körében, egyszerre azonban nem mutatkozott: a felesége halála óta. Junius hónapban következett be felesége hirtelen és váratlan elhunyt, az előtt közvetlenül pedig édesanyját vesztette el Babescu Victor. Felesége halála kiváltkék megrendítette az iskolaigazgatót. A finom lelkületű, nagy tudású tanárnő: Babescu Lucia szellemi életében is élet-társa volt az igazgatónak, aki egyideig férfitársával a sors kettős csapását, lassankint azonban összeroppant, zárkózott lett és a nap legnagyobb részét vagy otthon teljes melankóliában töltötte, vagy pedig buskomoran bolyongott az aradi utcákon.

Öreg házvezetőnője látta, érezte a közelgő tragédiát. Aggódva figyelte, hogy esik össze napról-napra testileg és szellemileg is gazdája. Alig lehetett szavát hallani és állandóan a feleségét emlegette, minden butordarabban forrón szeretett hitvese emlékét idézte fel és többször találtak úgy rá, hogy zokogva nézi felesége fényképét. Csodálatosan mély érzélemmel csüggött felesége emlékére, elvesztette lelki egyensúlyát annak halála után. panasz-

kutyafáját, ami jó, az jó, akár szerény az ember, akár nem.

— Ismerek egy újságíró, mihelyt találkozik velem, elmondom neki, vágott bele a szóba az agár és ebben a pillanatban szorosabbra lapult oldalán a derékszögű háromszög. Azt hiszem, tompaszögűvé készült.

— Zsidó? — kérdezte az agár-utazó.

— Azt hiszem igen, de ebben az esetben nem tesz semmit. Az majd megéri és megérteti minden mélységével együtt. Mert remélem, kegyelmes uram, nem akarod velünk elhíttetni, hogy nem volt mélység a szavaidban. Én érzem, hogy sok mindennek a reflexeként mondtad, amit mondtál.

A kegyelmes kezét nyújtott barátjának. Itt már nincs mentség, leleplezték, hát muszáj állani a következményeket. S ahogy föltekingett, látszott rajta, hogy tud hinni önmagában.

— Hát szó sincs róla, de mit csináljon az ember, ha olyanok vagytok, mint a fináncok és mindent észrevesztek.

Kellems méhdongás-szerű hang morajlott végig a társaságon, egyszerre mozgott mindenki, illegették-billegették magukat, nem volt elég hely, hogy valamennyien a kegyelmes ur látókörébe jussanak összes mosolyaikkal, hódoló hajlongásaikkal egyetemben. — maga az öreg ur nagyot fújt a szivarfüstjéből s gyermekes duzzogással tréfásan megienyegette a környezetét.

— Az embernek, mint például nekem is, aki annyit mozgottam a nyilvánosság előtt, vigyázni kell minden szavára. Pláne, ha ilyen betyárokkal kerül össze, mint amilyenek ti vagytok.

...Roppantul sajnálom, hogy a szenzációs beszélgetésből nem tudok többet. Megérkezett a kocsi.

...kodott, hogy nem tud senkivel megértő szót váltani, mert csak egyetlen lény volt, aki lelkileg harmonizált vele: — a felesége. Babescu Victor maga is látta, hogy az egyedüllet borzalmas hatással van reá és utazással próbált segíteni magán. Amint az elmúlt tanév befejeződött, átadta a hivatalát és a folyó ügyeket Biru Miklós pap-tanárnak, helyettesének, a kitől feltűnő szívéllyességgel búcsuzott és különös búcsuzavaival egyenesen utalt is a veszedelemre. Szinte tudta, hogy a felesége menekülés úgy sem használ. Aztán elutazott Svájcba, majd Ausztriába és Bécsből mintegy három héttel ezelőtt tért haza.

Nem is a Iosif Vulcan fiúiskolában levő otthonába szállt meg, hanem délutántól reggelig a Központi-szállóban vett ki szobát s csak néhány percre ment lakásába, ahol az öreg házvezetőnőtől vett búcsút és zokogva mondta, hogy soha többé nem jön haza. Másnap azután elutazott a regáti Urlatiba, ahova eltemették feleségét és ahol feleségének családja él. Augusztus 25-re rendelte meg hitvese sírja fölötti mauzoleum elkészítését és ekkorra hívta meg Aradról Turicu Caius és Halma-géanu Gyula aradi lelkészeket is, hogy részt vegyenek a felszentelési szertartáson.

Elutazott erre az aktusra keresztfia Fur-

A Graf Zeppelin átrepülte az ut legveszélyesebb pontját.

— A léghajó Newyork felé közeledik. —

Los-Angelesből jelentik: A Graf Zeppelin amerikai időszámítás szerint, éjjel 12 órakor, európai időszámítás szerint reggel 8 órakor, elhagyta a repülőteret és Newyork felé indult. Amerikai időszámítás szerint éjjel 3 óra 13 perckor, európai időszámítás szerint délelőtt 11 óra 13 perckor. Sandomingóból jelentették, hogy a Graf Zeppelin a város felett elrepült.

Ezzel a gép utjának legveszélyesebb pontját abszolválta, mert átrepült a Rocky Mountainen.

Megjelent a kávéházak új zárórarendelete

Végérvényesen szabályozták a kávéházak és éttermek zárórarendelését.

(Bucurestiből jeleti telefonon az Aradi Közlöny tudósítója.) Emlékezetes, hogy néhány hónappal ezelőtt az erdélyi kávéház és vendéglőtulajdonosok küldöttsége kereste fel a belügyminisztert és azt a kérésüket terjesztették elő, hogy a kávéházak és vendéglők záróráját hosszabbítsa meg, illetve a zárórarendelés díját szállítsák le. A vendéglősök küldöttsége intervenciója után az eddiginél is sokkal súlyosabb feltételeket léptettek életbe, ami érthető elkeseredést keltett az érdekeltek körében. Most azután ez a kérdés végleg elintéztést nyert. Ma újabb zárórarendelet jelent meg, amely végérvényesen szabályozza a kávéházak és éttermek záróráját. Az új rendelet a következő intézkedéseket tartalmazza:

Az I. osztályú kávéházak zárórája éjjel 1 óra. A záróra meghosszabbításért 1—3 óráig 300 lej, 3—5 óráig 250 lej fizetendő.

A II. osztályú kávéházak zárórája 12 óra. A záróra meghosszabbításért 12—2 óráig 200 lej, 2—5 óráig újabb 200 lej fizetendő.

Az I. osztályú éttermekben a záróra éjjel 1 óra. A záróra meghosszabbításért 1—3 óráig 200 lej, 3—5 óráig 150 lej fizetendő.

A II. osztályú éttermekben a záróra 12 óra. A záróra meghosszabbításért 12—2

Gyomorrontás, gyomorégés, fejfájás,

rendetlen székelés esetén ne használjunk mást mint dr. FÖLDES-féle SOLVO hashajtó pirulát. A legjobb vértisztító és epehajtó szer. — Kapható dr. Földes gyógyszerüzében.

musache ujaradi vasuti tisztviselő is és töle érkezett meg az első híradás is a lesújtó tragédiáról. Furmusache feleségének és Babescu öreg házvezetőnőjének táviratozta meg a megdöbbenő hírt, ahol Popovici elemi iskolai igazgató vette át a táviratot s nyomban érintkezést is keresett Urlatival, azonban hasztalan. Ma délelőttre aztán megérkezett a még mindig szűkszavú, de most már világosabb távirat, amely pontosabban adta hírül a tragédiát. Eszerint Babescu Victor a felszentelési aktus lezajlása után hétfőn délután magánál hordott revolverével a felesége sírjánál homlokra lökte magát és a golyó nyomban kioltotta életét. Az ok teljesen kézenfekvő: felesége halála feletti buskomorság.

Babescu Victor mindössze 47 éves volt és tíz esztendővel ezelőtt került vissza szülővárosába a Iosif Vulcan fiúiskola élére, amelynek vezetését a legnagyobb pontossággal látta el. Élénk társadalmi aktivitást fejtett ki több egyesület keretén belül, ezenkívül állandóan városfejlesztési tervekkel foglalkozott és különösképpen a vári oldal kiépítését tartotta felszinen, ahova villanegyedet tervezett. Utópiának látszott Babescu Victor terve és most talán már végleg az is marad. Az elhunyt iskolaigazgató sűrűn kereste fel írásával az Aradi Közlöny szerkesztőségét és színes írásai meg is jelentek lapunk hasábjain.

Temetését előreláthatólag holnap, szerdára tűzték ki, amelyre Aradról ma délután Biru Miklós, a Iosif Vulcan iskola helyettes igazgatója utazott el. Babescu Victorral Aradváros értékes egyénisége távozott el az élekről.

A repülésnek ez a része már Friedrichshafenben sok gondot okozott a szakértőknek és megállapították, hogy az utnak ez a legveszélyesebb pontja. A lakehoursti hátralévő rész most már teljesen veszélytelen.

Délután 3 órakor jelentik, hogy a Graf Zeppelin átrepült Arizona állam Fönix városa felett. A repülőgép 500 méter magasságban, 80 kilométeres sebességgel halad kitűzött célja felé. A Graf Zeppelin sebességét az erős ellen-szél csökkenti. A fedélzeten egyébként minden a legnagyobb rendben van.

Lehet-e mozi a gáji templom mellett?

A gáji katolikus egyház tiltakozott a városi mozi közelsége ellen. — Lulai Cornél dr. nyilatkozata. — „A mozi nem korcsma, hanem kulturintézmény.”

(Arad, augusztus 27.) Érdekes bonyodalom keletkezett a gáji városi mozi körül. A mai napon ugyanis a gáji katolikus hitközség tiltakozást jelentett be a város vezetőségénél az ellen, hogy a városi mozi a katolikus templom közelében állítsák fel. A hitközség tiltakozása nagy meglepetést keltett a városházán. Kérdést intéztünk ez ügyben Lulai Cornél dr. interimár-bizottsági elnökhöz, aki a következőket mondotta:

— A hitközség tiltakozása meglepett, mert tudtommal a mozi kulturintézmény, amely sem vallási érzületet, sem erkölcsi nézetet nem sért. Még pikánsnak mondott filmek sem fognak előadásra kerülni és éppen ezért érthetetlen a gáji katolikus plébánia állásfoglalása. A város vezetősége tudomásul veszi a tiltakozást, de annak ellenére is megcsinálja a mozi. Ugyanakkor, amikor kávéházak és korcsmák állanak más templom közelében, indokolatlan a tiltakozás egy tisztára kulturintézmény felállítására ellen. Valószínű, hogy ezt maguk a tiltakozók is be fogják látni.

Egy aradi molnár sóval akarja eloltani a moreni-i szondatüzet.

Kósa Károly két milliót kér szenzációs találmányaért. — Egy hét alatt egyetlen szonda sem égne Moreniben, ha valaki megfizetné neki az utiköltséget.

(Arad, augusztus 27.) Hogy valami zseniáltság rejtőzik homlokuk mögött, azt nyomban észre lehetett venni, amint belépett a szerkesztőség ajtaján és megmondta nevét. Az ajtó csöndesen, bátoritanul nyílt ki és ugyanilyen csöndesen lépett be Kósa Károly molnár és gépész. Apró, félszeg léptekkel jött az íróasztalhoz, fejét kissé félre tartotta, kreol arcából, enyhe mosolyra torzult ajkairól áradt a szerénység, csupán szemel lángoltak belső láztól tüzelve. Nehezen nyílt ki a szája szavakra. Szinte azt vártuk tőle: „Bocsánat, hogy élek, én csak a világot akarom megváltani”. De nem ezt mondta, hanem, hogy Kósa Károly vagyok, molnár és gépész.

A bemutatkozás után bátoritást várt, mivel megkapta, így szólt:

— *Azért jöttem kérem, mert a moreni-i petróleumszondákat akarom eloltani.*

Mindjárt sejtettük, hogy valami ilyesmirel van szó és azt ajánlottuk neki, hogy legokosabb volna, ha a helyszínen, Moreniben próbálná meg.

— Igen kérem — szólt emeltebb hangon és most már szemével egyúttal tüzelt arra is. — Igen, én elutaznék és tudom, hogy egy hét alatt nem égne egyetlen petróleumkut sem. Elmentem a Banca Romaneascaba, mert tudom, hogy érdekelve van a petróleumkutaknál, a vármegyei prefekturára utasítottak. A vármegyei prefektúra a városi mérnöki hivatalhoz küldött. Ott pedig előadtam Filip mérnök urnak tervemet, el volt ragadtatva, de nem segíthet rajtam. Neki nincsen joga utiköltséget kiutalni.

— Kétségbeejtő ez uraim — szólt és körülnézett — Moreniben azért kell naponta millióknak elpusztulni, azért vesznek el minden nap emberéletek, mert nem tudnak nekem három-négyezer lejt adni, hogy odautazzam és eloltsam a tüzet.

— Kedves Kósa ur — kockáztattuk meg — ott világhírű mérnökök, geológusok dolgoznak a tűz eloltásán és bizonyos, hogy már mindent megpróbáltak...

— De azt nem, amivel én akarok kísérletezni. Azaz nem is kísérletezni, mert azt már elvégeztem itt Aradon. A siker biztos és ha odakerülök, két millió lejt követelek találmányomért.

— Miben áll a találmánya, Kósa ur?

— Csodálkozni fognak az urak rajta, ha megmondom. De nincs mit tagadni, mert a módszeremet, amivel a tüzet eloliják, nem áru-
lom el, csupán az anyagot.

— Égünk a kíváncsiságtól.

— Ugy sem érnék vele sokat, ha megmondom. Hát ha akarják tudni, a moreni-i petróleumtüzet sóval oltom el.

Szénézett, várta a hatást, ami nem maradt el. Szerkesztőségünk humoristája kijelentette, hogy a só csodaerejét ismeri, de eddig az abban nyilvánult meg, hogy ráhintették a veréb farkára és azzal fogták meg.

— Talán a moreni-i szondákat is beakarja sózni?

— Nem tréfa ez uraim — folytatta a molnár-gépész. — Otthon az udvaromban kipróbáltam módszeremet. Földbevájt üregben petróleumot gyújtottam meg és pillanatok alatt sikerült a tüzet eloltanom. *A lényeg nem a sóban van, hanem a módszerben, ahogyan az oltást végzem.* Csak annyit szeretnék elérni, hogy eljussak Morenibe. Néhány napi előkészület után eloltanom a szondákat és akkor igazán volna okuk csodálkozni azoknak az uraknak, akik majdnem egy esztendeje dolgoznak ott. Találmányom olyan, mint a Kolombusz

A szovjet megszünteti a vasárnapi munkaszünetet.

Bevezetik Oroszországban a szakadatlan munkahetet.

Moszkvából jelentik: A népbiztosi tanács elhatározta, hogy a jövő évben bevezeti a szakadatlan munkahetet. Ez abban áll, hogy a munkások hét turnusba osztva a hét más-más napján tartanak munkaszünetet s így a vasár-

nap, mint általános munkaszüneti nap megszűnik. Ezzel az intézkedéssel azt akarják elérni, hogy az egyház döntő befolyása megszűnjön és a többtermelés fokozódjon.

Tizenhat gyermekét megölte egy paraszt.

Huszonkét gyermeke közül csak hat maradt életben. Egyik kislányával viszonyt folytatott a bestiális ember.

Párisból jelentik: A dijoni törvényszék egy borzalmas bűntényben kezdte meg ma tanácskozását. A vádlott egy 51 éves paraszt, névszerint Augustin, akit azzal vádolnak, hogy 16 gyermekét tette el láb alól. Augustin úgy került a börténbe, hogy felesége halála után 14 éves leánygyermekével tiltott vi-

szonyt kezdett folytatni, amit a falubeliek feljelentettek.

A vizsgálat alkalmával kiderült hogy a parasztnak 22 gyermeke van oknyelveve és csupán hét van életben. A többi tizenhatnak hovajutásáról számot nem tud adni. Alapos gyanu, hogy a gyermekeket megölte és kertjében elásta.

Halálra ítélték egy egyetemi tanárt.

Szexuális okokból meggyilkolta fiatal tanítványát. — Megszenesedett női holttest a weekend-házban.

Columbusból jelentik: A bíróság egy hónapig tartó tárgyalás után halálra ítélte dr. Snook James 42 esztendőes egyetemi tanárt. Amerika igazságügyi krónikájában most fordult elő először, hogy aktív egyetemi tanárt gyilkosság miatt ítélték halálra. Bár az ítélet még nem jogerős, a gyilkos aligha fog kegyelmet kapni, mivel a bíróság elutasította a védőnek kegyelmi kérvényét.

Az elítélt rendkívüli karriert futott be. 30 éves korában már a columbusi egyetem rendes tanára volt. Több feltevést sikerült anyagilag is értékesíteni, úgyhogy igen tekintélyes vagyona tette szert. Snook nős volt és ismerősei mint gyengéd férjet ismerték. Hosszabb idővel ezelőtt Columbus közelében egy weekend-házban fiatal leány lélig megszenesedett holttestét találták.

A gyilkosság áldozata Hix Theora 21 éves egyetemi hallgató volt, aki kollégái körében nem éppen a legjobb hírnévnek örvendett. A gyilkossággal kezdetben a columbusi egyetem anatómia-tanárát gyanúsították, aki régebben viszonyt folytatott a leánnyal. A tanár kihallgatása során elmondotta, hogy már régebben szakított a leánnyal, mivel az Snook James tanár iránt kezdett érdeklődni. E valóság alapján beidéztek Snookot, aki ellentmondásba keveredett. Hosszabb tagadás után azután bevallotta, hogy összeveszett a leánnyal. Később vallomását oda módosította, hogy

szexuális motívumokból gyilkolta meg szeretőjét.

Snook tanár az egész tárgyalás során rendkívül cinikus magaviseletet tanúsított és elmebajt is szimulált. Columbus lakosságát az eset annyira izgalomba hozta, hogy a tömeg a tanárt meg akarta lincselni.

Szünidőre diákok kötetenként 2 lejt olvashatnak KERPELNEK.

tojása és biztos sikerre vezet. Csak arra kérem az urakat, írják meg mindazokat, amiket mondtam és ha sikere lesz a cikknek, nem fogok sajnálni a szerkesztőségtől egy pár száz ezer lejt.

— A cikknek lehet, hogy sikere lesz. De vajjon magának lesz-e?

— Uraim, ha én Moreniben vagyok, egy hét múlva egyetlen szondában sem fog égni a tűz.

Kemény kézzorítással bucsuzott Kósa Károly. Beműnk és önmagában bizva indult az ajtó felé. Most már nem tartotta szerényen félre a fejét, sőt az ajtót is gyorsan és olyan szélesen tárta ki, mintha utat akarna csinálni a hordárokna, akik utána cipelik a kétmillió lejt.

(p. g.)

A közönség köréből

Nincs ülőhely — a megállóhelyen.

Igen tisztelt Szerkesztő ur! Szíveskedjék az alábbi soraimnak helyt adni becses lapjában. Néhány héttel ezelőtt a város interimár vezetősége egy pár izléses autobusz-megállóhellyel diszitette városunk főuccáját. Szerény és egyben személyes tapasztalataim alapján megérdemli a megállóhely elnevezést, mert az autobuszra várakozó közönség bizony igen gyakran hosszabb ideig kénytelen ott álldogálni, amíg végre az elég ritkán közlekedő autobuszok közül feltűnik egy a láthatáron. Nem tartom lehetetlen kívánságnak, ha sok utasnak óhaját tolmácsolom, amikor azt a kérdést teszem fel, hogy miért ne lehessen azokból a bizonyos sokat emlegetett lócákból néhányat ezekbe az üvegszekrényekbe elhelyezni, mert sokan vagyunk az álldogáló hadsereg tagjai között olyanok, akik esetleg szívesebben várakoznának üldögélve a legközelebbi és a leggyakrabban nagyon nehezen kivárható autobuszra. Egy aradi

Meghalt Kerner István.

A nagy magyar karmester életrajza.

Budapesti tudósítónk jelenti: Ma hajnalban meghalt Kerner István, a magyar királyi Opera főzeneigazgatója. Kerner 1867-ben Bars megyében született. Atyja kántortanító volt, aki a zenét megkedveltette vele. Mint nagyon szegény fiú került Pestre, ahol előbb az Operánál napi 1 forintért brácsás volt a zenekarban. Attól kezdve mindig elválaszthatatlanul az Operában maradt. Hamar haladt előre és 1896-ban már karmagya volt az Operának.

Ebben az állásban maradt egész 1925-ig, amikor nyugalomba ment és némsókára ezután az Opera főzeneigazgatója lett. Kernert csütörtök délután temetik az Operaház előcsarnokából a Kerecsi-temetőben lévő fővárosi dísztemetőbe.

Az Aradi Közlöny apróhirdetéseinek gyűjtőhelyei.

A hirdető közönség kényelmére Aradon az alábbi helyeken gyűjtőhelyet létesítettünk, ahol ugyanis az apróhirdetések naponta d. u. 5 óráig adhatók fel.

Dohánytözsde volt Kossuth-u. 4 szám,

Dohánytözsde volt Deák Ferenc-u. 15. (Oppenheimer-ház.)

Juhász Gábor fűszerüzlete v. Orczy- és Dezső-ucca sarok.

Akinek tehát az Acsev-palotában levő kiadóhivatalunk nem esik utjába, apróhirdetéselt gyűjtőhelyeink eredeti áron adja fel, mely lapunk más-napi számában feltétlenül meg fog jelenni.

Félmillió lej bért követel a város a színházért.

Engedélyezik a tánc- és dalbetéteket az operettben. — A horribilis színházbér ellenében szubvenciával támogatja a város a magyar színházat, ha az rászorul. — Beszélgetés Lutai Cornel dr.-ral.

(Arad, augusztus 27.) Holnap veszi tárgyalás alá Aradváros interimár bizottsága a színházi szerződést. A magyar közönség általános érdeklődéssel várja az új szerződés részleteit, miután az szerves összefüggésben áll az aradi magyar színházalattal. A város vezetősége elhatározta, hogy néhány napon belüli feltétlenül letárgyalja ezt a kérdést, mert Lutai Cornel dr. elnök csak a színházi szerződés megkötése után utazhat el nyári szabadságára.

A szerződéstervezet pontjai között egy olyan pont szerepel, amely méltán meglepetést keltett a színházbájosok körében. Nem kevesebbről van szó, mint hogy a város kimondja, hogy

az egyes darabok csak eredeti szövegükben játszhatók le, semmitéle tánc vagy dalbetétet nem engedélyeznek.

Ez a rendelkezés erős ellentétben áll az egész világon divó szokásokkal, miután az operettekben mindenütt megfelelő betétekkel tarkítják az előadást. Ennek a szokásnak mindenütt nagy sikere van, miután a közönség szívesen hallgatja meg az új darabok keretében a világ-sikert aratott slágereket. Érdekesnek tartottuk ezért erre vonatkozólag megszólaltni Lutai Cornel dr. interimár bizottsági elnököt, aki résztvevett a szerződéstervezet összeállításában. Az elnök a következőket válaszolta:

— Ez a pont csak elővigyázatosság. A város bizonyos rendelkezésekkel körülbástyázza magát a szerződésben és le kell szögezni, hogy a szerződés pontjainak nagyrésze ilyen elővigyázatossági rendszabály.

Szó sincsen arról, hogy a színházi bizottság meg akarná akadályozni, hogy a darab rendezője betétet illesszen az egyes darabokba.

Arról van szó, hogy a színházi bizottságban a múltban kifogás merült fel arra vonatkozólag, hogy olyan betéteket tettek a darabokba, amelyek nem illettek oda, amelyek elrontották a darab sikerét és amelyek magának a közönségnek sem tetszettek. Hogy a jövőben ez ne történjen meg, bevettük ezt a pontot. Azonban senkinek sem fogja megakadályozni a direktort abban, hogy a külföldön is sikert aratott slágereket tegyen betétként az egyes operettekbe, mert nekünk is csak az a célunk, hogy az előadások szépek és jók legyenek. Ez a pont viszont arra jó, hogy ha azt látjuk, hogy a betét nem illik a darabba, a szerződés alapján beleszólhatunk a dologba és figyelmeztethetjük az igazgatót vagy a rendezőt.

Lutai dr. nyilatkozata mindenestre megnyugtató, mert továbbra is megadja a módot a tánc- és dalbetétek alkalmazására. Igen sokszor történt meg, hogy az egyébként vérszegény operett ezeket a betéteket mentették meg a teljes bukástól és az a nagy siker, amelyet ezek a közönség körében arattak, indokoltá teszi alkalmazásukat.

A szerződés legfontosabb pontja a bér kérdése. Nagyrészt ettől a ponttól függ a színház anyagi sorsa. Biztos helyről erre vonatkozólag azt az információt nyertük, hogy a város vezetősége 500.000 lej évi bért állapít meg Szendrey Mihály részére. Ez lényeges emelkedés a múltévi 250.000 lejes bérről szemben és ezért erre vonatkozólag is véleményt kérünk Lutai Cornel dr. elnököt.

— Arról van szó — mondta az elnök — hogy a bért véglegesen majd az interimár bizottság állapítja meg holnapi ülésén. Valószínű azonban, hogy az félmillió lejes lesz. A város amúgy is nagy összegeket fizet rá a színházra és természetesen, hogy a ráfizetést lehetőleg csökkenteni akarjuk. De már most kijelentem, hogy

ez nem irányul a magyar színház és a magyar kultúra ellen. Azt akarjuk igenis, hogy a színház igazgató reuzáljon

és fizetni tudja alkalmazottait. Ezért előre ígérem, ha a jelenlegi bér mellett a színház rosszul fog menni, a város megfelelő szubven-

cióval kárpótolni fogja a színház igazgatóját. Aradváros sohasem zárkózik el az elől, hogy áldozatot hozzon a kultúráért, sohasem nézte azt, hogy az a kultúra román vagy magyar kul-

Francia és román diákok verekedése Nagyszebenben.

A nemzetközi diákkongresszusról érkező diákokat ünnepélyesen fogadták Sibiuban. — A tiszteletükre rendezett banketten a hangulat hatása alatt összeverekedtek a diákok. — Egy cluji délutáni lap érdekes jelentése.

(Az Aradi Közlöny cluji tudósítójának távirata.) Az egyik cluji délutáni lap jelentése szerint Sibiuba érkeztek azok a francia diákok, akik a budapesti nemzetközi diákkongresszuson vettek részt. A két állam barátságához illően, az érkező diákokat a vasuti állomáson nagy ünnepséggel fogadták. Megjelentek a polgári és katonai hatóságok képviselői is és a diákok a fogadás után zeneszóval vonultak be a városba. Szokás szerint megtekintették a város nevezetességeit, este pedig a Boulevard-szálló nagytermében bankettet tartottak, amelyen a francia diákok és a sibiui főiskolai hallgatókon kívül, számos előkelőség is résztvevett.

Éjfél felé a hangulat percről-percre emelkedett és mindkét részről felköszöntök hangzottak el és lassan-lassan feloldódtak a nyelvek is. Hír szerint

a román diákok előbb óvatos célzásokkal, később egyre hevesebb szemrehányással vonták felelősségre a francia diákokat,

E héten kielégítik a CFR. belföldi hitelezőit

Most a követelések 20 százalékát fizetik ki. — Késedelmi kamatot nem fizet a CFR.

(Bucurestiből jelenti telefonon az Aradi Közlöny tudósítója.) Az állam és a CFR között létrejött szerződés értelmében az összes hitelezők helyzete végleg tisztázódott. Az államvasutak vezetősége részletes kimutatást készített valamennyi hitelezőjéről, akik az-

tura, egyformán részesítette mindkettőt támogatásban.

Nyugodtak lehetnek tehát azok, akiket aggodalomba ejt a bér összege, hogy a város nem fogja megengedni azt, hogy a félmillió lej miatt fizetési zavarokba jusson az igazgató.

Az interimár bizottság elnökének nyilatkozata itt is megnyugtató, s Aradváros magyarsága jóleső érzéssel könyveli el Lutai Cornel dr. szavait, amelyek hathatós segítséget ígérnek egyetlen kulturintézményének, a magyar színháznak. Marosi Rudolf.

hogy miért vettek részt a budapesti nemzetközi diákkongresszuson.

A franciák indignálódva utasították vissza a felelősségrevonást. Állítólag mind hevesebb szóharc kezdődött, majd egy pohár repült az egyik asztaltól a másikig.

Ezután poharak és üvegek röpködtek a levegőben, majd a két diákcsoport formális rohamra indult egymás ellen.

Meglehetősen hosszú volt az ütközet, székek, padok és asztalok emelkedtek a levegőben. Formális csata volt, amelynek komolyságát csak az fokozta le, hogy az összes résztvevők meglehetősen illuminált állapotban voltak és az étteremben véletlenül ott tartózkodó katonatisztek a verekedőket igyekeztek szétválasztani, ami sikerült is. A vizsgálat nyomában a legnagyobb eréllyel indult meg. Dr. Stefan Coriolan megyei prefektus. Stefanescu rendőrprefektus és egy katonai bizottság hallgatta ki a verekedés résztvevőit. Az incidens városszerte nagy feltűnést keltett.

Kavarodás két aradi vadászó fegyvere körül.

Tilos vadászterületen két vadászótól elkoboztak idegen fegyvereket.

(Arad, augusztus 27.) Aradi vadász körökben az utóbbi időben sokat panaszkodtak a vadászók elszaporodása miatt, akik nagy pusztítást visznek véghez a vadászterületek vadállományában. A határba kijáró vadászok mindent elkövettek, hogy az orvvadászok működését megakadályozzák, de heteken keresztül minden igyekezetük eredménytelen maradt. A vadászok tovább garázdálkodtak és az utóbbi időben a tilalom dacára is igen sok nyulat ejtettek a határban.

A közelmúltban Haller Imre és Kocsik József aradi tisztviselők, kik a Cerbul vadász társaság tagjai, vadászni mentek a társaságnak Arad határában levő vadászterületére. Künn a Maros partján éppen fácánra lestek, amikor Stancu Alexandru őrmester és Fenyő Alajos fegyvermester mentek el mellettük. Mindkettőjüknek vállán vadászfegyver volt, társisnyájukban pedig frissen lőtt nyulakat cipeltek. Haller és Kocsik felszólította a két vadászt, hogy igazolják magukat és

után most részletekben meg fogják kapni követelésüket.

Az első részletet a követelés 20 százalékát még ezen a héten folyósítani fogják. A többi fizetések fokozatosan fognak történni. A vasut tartozásai után késedelmi kamatot nem fizet.

miután nem voltak tagjai egyetlen vadászegyesületnek sem és jogtalanul vadásztak a Cerbul területén, elvették tőlük fegyvereiket és az általuk ejtett négy nyulat.

Jelentették azután az esetet a vadásztársaság vezetőségének, kik azután az elkobzott fegyvereket beszolgáltatták a törvényszéken és megtették a vadászok ellen a feljelentést. A négy nyulat pedig, amit tilalmi időben ejtettek a vadászok, elküldték a közkórháznak.

A helyzet azonban közben komplikálódott. Az elkobzott fegyverek nem képezték a vadászok tulajdonát. Az egyik vadászfegyver dr. Miclosi Emil ügyvédé, amit javítás miatt adott át Fenyőnek, míg a másikat Burza vasnagykereskedőtől vittek el, hogy mielőtt megvásárolnák, kipróbálják. Már tárgyalások indultak meg, a két vadászó hajlandó lett volna a vadásztársaságnak a kárt megfizetni, de miután már a fegyverek a törvényszéken voltak, a Cerbul vezetősége nem fogadta el a felajánlott kártérítést. Erre tegnap délelőtt Stancu és Fenyő bünvádi feljelentést tettek az ügyességen a két tisztviselő ellen, kik a vadásztársaságuk területén a vadászásan tetten ért két embertől elkobozták fegyverüket. Az ügy fejleményei elé nagy érdeklődéssel tekintenek vadász körökben.

Olesó 10, 15, 20 és 25 lejes helyárrakkal.

GRETE MOSHEIM
a Bimbószakadás és a VIII-ik osztály főszerelőjével

A 17 ÉVESEK
(A serdülő ifjúság titka)

ma, szerdán az Apolló-ban.

Ma, szerdán utoljára: Egy párisi hamupipőke meseje

Pezsgős éjszakák

Főszerelő: Betty Balfour — Jack Trevor
az Urániában.

HOLNAP, CSÜTÖRTÖKTŐL AZ APOLLOBAN

DOLORES DEL RIO legszebb, legjobb filmje

RAMONA nekibetétel

H I R E K.

Jugoszlávia királynéja a volán mellett.

A királyasszony gyermekkosztól a veldesi parkban. — Az előkelő sofőr a királyt is megautóztatja veldes uccán.

Veldesből jelentik: A veldesi tó mellett, egy angol park közepette fekszik a Fehér kastély, ahol a jugoszláv királyi pár nyaral. Valamikor Windischgraetz herceg tulajdona volt a kastély, ahol nagy ünnepségek zajlottak le és amelynek I. Ferenc József király is többször vendége volt. Az összeomlás után a Fehér kastély néptelen, elhagyatott lett, míg Jugoszlávia királya birtokába nem vette. A parkot ekkor elzárták a közönség elől és most vállas testőrök őrzik a bejáratokat, abban a farka egyenruhában, amelyet még II. Miklós cár ajándékozott nekik.

A napsugaras délelőttökön egy magas, egyszerűen de elegánsan öltözött fiatal asszony sétál a parkban, gyermekkosztól maga előtt és alfatódátokat énekelve. A boldog anyja nem más, mint

Jugoszlávia királynéja, Mária volt román királyi hercegnő.

A gyermek pedig a legifjabb jugoszláv királyfi, Andrié herceg, aki pár héttel ezelőtt született Belgrádban, a királyné harmadik fia.

Néha a királyné egyik szolgája kíséretében sétára indul és harminc borkabátban, sétabottal a kezében, járkal. Délutánonként pedig elegáns, hatcillinderes Pacard-kocsijának volánjához ül és gyors tempóban hajt Veldes uccán át. Mária királyné, aki a jugoszláv autókлуб védnöknője, szenvedélyes autóvezető, akinek minden járókelő számára kedves mosolya van és amikor az uccán keresztülhajtva, a járókelők mély meghajtással emelik le kalapjukat, kedvesen integet a volán melől mind egyiknek. Sokszor autókocsizásra viszi a királyt is, aki adjutánsával, Dimitrievics ezredessel foglal helyet a gépen. A nyaralás szeptember végéig tart és akkor vissza kell térnie Jugoszlávia királynéjának a fővárosba s ismét alávetnie magát a szigorú udvari etikett szabályainak.

— **Cátolák Filipescu találkozását Károly ex-trónörökösrel.** Bucurestiből jelentik: Az Epoca megadja azt a hírt, hogy Filipescu Grigorie Genfben találkozott volna Károly ex-trónörökösrel. A lap hozzátéveszt, hogy Filipescu royati tartózkodásának semmiféle politikai jellege nem volt.

— **Sándor király segélyakciója a szerbiai árvízáldozatokért.** Belgrádból jelentik: Sándor király ma visszatért Biedből és azonnal magához hárta Zsifkovics miniszterelnököt, aki jelentést tett az szerbiai katasztrófáról. Ezután minisztertanácsot tartottak, hogy az árvíz sújtotta lakosság felsegélyezéséről tárgyaljanak. Abban állapodtak meg, hogy nagy társadalmi akciókat kell indítani. A megállapított kár 100 millió dínár. Különösen Skopje, Zajecsár és Knyasevac kerületekben szenvedett sokat a lakosság. Itt a mohamedánok faházai mind bedültek, igen sok ember életét veszítette és az emberek ezerei vannak fedél nélkül.

— **Hermann Miksa magyar miniszter lemondott.** Budapestről jelentik: Hermann Miksa kereskedelmi miniszter ma benyújtotta lemondását Vass József miniszterelnökhelyettesnek. Hermann tárcáját Bud János gazdasági miniszter veszi át. Valószínű, hogy le fog mondani Desevity Aurél kereskedelmi államtitkár is, akinek utódja még ismeretlen.

Miss Mexikó agyonlőtte a férjét.

Vidal tábornok még nem vált el első feleségétől, amikor nőül vette a szépségkirálynőt.

Mexikó-Cityből jelentik: Mexikó szépségkirálynője Tereze de La Hde hat revolverlövessel megölte férjét, Moises Vidal tábornokot, azután öngyilkosságot akart elkövetni. A revolverben azonban nem volt több golyó és mielőtt utabb öngyilkosságot kísérel-

hetett volna meg a rendőrség letartóztatta.

A tragédiát az idézte elő, hogy az asszony nemrég megtudta, hogy Vidal tábornok első feleségétől törvényesen még nem vált el és bigámia miatt ellene eljárás indult meg.

Hollywood a francia Rivierán.

Nizza és Marseille között új várost építenek Franciaországban. — Német jóvátételi számlára készítették el a filmatelléket, amelyeket szükség esetén hangárokká lehet majd átalakítani.

Párisból jelentik: A francia filmipar, amely az elmúlt évben erős fejlődésnek indult és az idei szezonban több rendkívül sikerült nagy filmmel lepte meg a szakköröket, nagyszabású terjeszkedésre készül. A legjobb nevű francia építészek és mérnökök közreműködésével

grandiózus tervet dolgoztak ki egy filmváros felépítésére, amely méreteiben még Hollywoodot is felülmulná.

A francia Hollywoodot — ahogy a filmemberek a tervezett filmvárost elnevezték — Nizza és Marseille között a francia Riviera legszebb vidékén építik fel.

A terveket a városrendészeti hatóságok már jóvá is hagyták és a világhírű Emil Hainicke A. G. német építővállalat

megbízást kapott, hogy jóvátételi számlára több hatalmas atellert építsen a filmváros számára kifelől területen.

— Holnap ülést tart az interimár-bizottság. Dr. Luta Cornél interimár-bizottsági elnök holnap délelőtt 11 órára hívta össze az Interimár-bizottságot ülésre. Eredetileg mára tervezték az ülést, azonban több bizottsági tag elutazott Aradról, úgy hogy csak holnapra lehetett összehívni az ülést. A holnapot ülést egész biztosan megtartják, mert a város vezetősége feltétlenül meg akarja kötni Szendrey Mihállyal a szerződést szeptember elsejéig.

— **A brutalizált szépségkirálynő.** Magda Dumitrescu, Miss Románia, aki Galvestonban a világszépségversenyen az első díjat nyerte, s akit hazafelé utaztában mindenütt a legmelegebb ünneplésben részesítettek, Goldarbeiter Liesel, a galvestoni Miss Universevel együtt Bucurestibe érkezett. A fővárosban azonban igen kellemetlen események központjába került a két szépségkirálynő. A strand népe harsány tüntetést rendezett ellenük, ami cseppet sem egyeztethető össze a vendégszeretet fogalmával. Ami Miss Universet illeti, nem tudjuk elképzelni, hogy tényleg olyan vastag lenne a lába, mint amilyennek a bucuresti-i aranyifjuság kiáltotta. De már a főváros reputációja érdekében sem lett volna szabad, hogy ezt megengedjék maguknak egyesek, mert a vendégjogok lovagiaságra köteleznek. Valakit meghívni és azután vérgig sérteteni, cseppet sem nevezhető nobilis eljárásnak. Miss Románia pedig Amerikában szerzett dicőjét hazájának. Odakünn ünnepezték, virágokkal és a szeretetnek, megbecsülésnek számtalan szimbólumával halmozták el. Most pedig hogy hazaérkezett, az első dolguk az volt a bucurestieknek, hogy ellene tüntessenek. Ugy látszik, ebben az esetben is beigazolódott az a régi igazság, hogy senki sem lehet próféta a saját pátriájában.

— Szeptember 1-én megszűnik az állami tisztviselők utazási kedvezménye. Bucurestiből jelentik: Szeptember elsejével megszűnnek az állami tisztviselők ingyenes és kedvezményes vasuti jegyei. Az új szabályzat szerint a CFR. alkalmazottnak évente négy ingyenes és négy félárú jegy áll rendelkezésükre, a többi állami tisztviselő pedig évente két félárú jegyet kaphatnak. Az összes jegyeket és kedvezményeket az illetékes hatóságok kötelesek megfizetni a CFR.-nek.

Kiadták a villanyosberendezési munkálatokat is, amelyek szintén jóvátételi számlára fognak elkészülni. Ezeket a munkálatokat a Deutsche Elektrizitätsgesellschaft kapta meg.

Hír szerint az építkezéseknél a francia kormány nagy puvoárt biztosított magának és az állam a hatalmas méretekben meginduló francia filmgyártást nagyszabású kedvezményekkel fogja támogatni.

Az atelier-eket úgy fogják megépíteni, hogy azokat szükség esetén hangárokká lehessen átalakítani.

A francia Hollywoodban nemcsak néma filmeket fognak gyártani, hanem berendezkednek a talkie előállítására is és kifejezetten konkurenciát akarnak csinálni az amerikai Hollywoodnak.

A francia filmváros építésének híre az európai államok filmkörében nagy feltűnést keltett.

— **Megkezdődött az erdélyi adóbehajtás.** Bucurestiből jelentik: A pénzügyminiszteriumból nyert értesülésünk szerint az erélyes intézkedések következtében a legtöbb pénzügyigazgatóságnál az adóbehajtás megfelelő eredményre kezd vezetni. Sok helyen az eddigiek 5—8-szorosára emelkednek a bevételek. A fővárosban egy nap alatt 12 millió adó folyt be az állampénztárba, holott ezelőtt a maximális bevétel két millió volt.

— **Ujból kihallgatják Belánszkyt a Tuka-perben.** Pozsonyból jelentik: A Tuka-perben ma lényegtelen tanukat hallgattak ki, majd a vád és védelem előterjesztést tett a bizonyítás kiegészítésére. A törvényszék helyt adott annak a kérelemnek, hogy néhány tanut hallgassanak ki újra. Így ki fogják hallgatni Hanzalíkot és Belánszkyt is. A védelem heves ellenzése dacára is a törvényszék elrendelte Steger mérnöknek ismételt kihallgatását.

— **Az angol munkaügyi miniszter eltorzította a bokáját.** Londonból jelentik: Bonfield Margareta, az angol munkaügyi miniszter, a crowswalsi grófság egyik strandfürdőjében, ahol szabadságát töltötte, fürdés közben eltorzította bokáját.

— **Bolgár kirándulók Budapesten.** Budapestről jelentik: Ma délután a Duna Gőzhajózási Társaság Saturnus gőzösén a magyar fővárosba érkezett Ruszcuk város polgármestere 36 tagú, városi képviselőkkel álló, kiránduló csoport élén. A bolgár vendégeket az állomáson ünnepélyesen fogadták. A kirándulók megtekintették a város nevezetességeit, megkoszorúzták a hősök síremlékét és azután este hat órákor tovább utaztak Bécs felé.

— **Szeged halála Angliának.** Szegedről jelentik: A nagy árvíz ötvenedik évfordulója alkalmával a város levélben köszönetet mondott mindazoknak az államoknak, amelyek annakidején segínyt adtak a város felépítéséhez. Ilyen köszönőlevelet kapott Anglia kormánya is. A levélre ma megérkezett Henderson külügyminiszter válasza, amelyben kijelenti, hogy jóleső érzéssel állapítja meg, hogy Szeged ötven év után sem feledkezett meg Anglia segítségéről.

INGYEN KAPJA

• hó végéig

AZ ARADIKÖZLÖNY-t,

sz ha ma megrendeli.

Az előfizetést csak 1929. szeptember 1-től számítjuk.

Telefon 70.

ERZSEBET SLAGERMOZGO

Telefon 70.

KETTŐS MŰSOR!

Ma d. u. 5, 7 és 10-kor olcsó helyekkel

KETTŐS MŰSOR!

„Kozákok”
„Chaplin”

TOLSZTOJ fogója.

John Gilbert, Renee Adoree és Nile Aster-el

BETTY BALFOUR és a

TILLER-görölkkel.

— Áthelyezték P. D'André lugosi minorita ház-
főnököt. P. D'André Chrisostom János lugosi mi-
norita házfőnököt, aki néhány év óta állott a lu-
gosi római katolikus plébánia élén, ahova rendfő-
nöki megbízatásának lejártá után Aradról helyezték
át, P. Pazsitsny Bonaventura dr., a minoritarend ro-
mániai országos főnöke rövid lugosi tartózkodása
után Lugosról elhelyezte.

— Látogatás közben agyszélhűdés ölte meg
Szilágymegye alispánját. Clujról jelentik: Tragikus
körülmények között hunyt el Szilágymegye alis-
pánja, Pap Gyula. Az alispán Bay István ördög-
kuthi birtokos, volt magyar országgyűlési köp-
viselőnél volt látogatóban és kedélyes beszélge-
tés közben hirtelen rosszul lett, majd pár percnyi
rosszullét után agyszélhűdésben meghalt. Pap
Gyula régi román patricius családból származott
és igen képzett közigazgatási szakembere volt az
új Romániának is. Családját Pap Gyula halálával
nagy veszteség érte, de ugyanezt a veszteséget
szenvedi Szilágymegye közigazgatása is. Az el-
hunyt iránt Erdélyszerte nagy részvét nyilvánult
meg. Valószínűleg csiszéri birtokára fogják el-
szállítani, ahol a családi sírboltban helyezik örök
nyugalomra.

— Tulzott hírek a súlyosan inzultált aradi
futballista állapotáról. Megirtuk, hogy Kolum-
bán Pált, az AAC tagját, vasárnap egy fanati-
kus néző az AMTE—AAC mérkőzés során,
botjával úgy vágta fejbe, hogy a bot kettő tört
és a futballistát súlyos fejsérüléssel el kellett
szállítani. Az inzultussal kapcsolatban ma
olyan hírek terjedtek el, hogy Kolumbán ko-
ponyaalapi törést szenvedett, állapota válságos
és a kórházban élet-halál között lebeg.
Mindenekelőtt meg kell állapítani, hogy Ko-
lumbánt egyáltalán nem szállították be a kór-
házba, koponyaalapi törést sem szenvedett. A
futballistát lakásán ápolják és állapota egyál-
talan nem életveszélyes. Gyógyulása azonban
legalább két hetet fog igénybe venni. A magá-
ról megfélekedezett durva néző ellen megindult
a bűnvádi eljárás.

— Repülőkatasztrófák a morvaországi had-
gyakorlatokon. Prágából jelentik: Ma kezdtek
meg Morvaországban a hadgyakorlatokat, melyek-
ken négy repülőgép már az első napon tönkre-
ment. Két repülőgép a ködben eltévedt és lezu-
hant, kettő elégett.

— Szerencsétlenség egy csatornajavításnál.
Budapestről jelentik: A Sagály-uccában csatorna-
javítási munkálatokat végeztek. Munka közben a
föld beomlott és két munkást maga alá temetett.
Mindkettőt halálos sérülés érte.

— Bérkocsisok egymásközt. A rendőrség őri-
zetbe vette Mercsa Teodor aradi bérkocsist, aki
tegnap összeverekedett Bundi György kocsisal és
azt súlyosan inzultálta. A rendőrségről ma átkisér-
ték az ügyészségre a verekedő bérkocsist, az
ügyész azonban szabadlábra helyezte. Az eljárás
súlyos testisértés miatt tovább folyik ellene.

— Törvényszéki hírek. Özvegy Gartner Leoné
aradi lakos feljelentést tett az ügyészségen család-
miatt özvegy Ungár Vilmosné ellen, aki a feljelen-
tés szerint 12.000 lejt csalt ki tőle különböző ürü-
gvek alatt. — Beszámolt az Aradi Közlöny
arról, hogy a pécskai csendőrség letartóztatta Ma-
rusen Péter bodrogi mechanikus segédét, aki az
országuton megátmodta Babau Dimitrie erdőmest-
ert és annyira elverte, hogy súlyos sérüléseivel
ma is kórházban ápolják. Az aradi törvényszék
vádta tanácsa ma foglalkozott Marusea ügyével és
rövid tárgyalás után elrendelte ellene a vizsgálati
fogságot.

— Az aradi zárda róm. kath. leánygimnáziumá-
ban és elemi iskolájában a beiratások szept. 2—7.
napjain tartatnak. A tanévet megnyitó ünnepléses
Istentisztelet „Veni Sancte” szeptember 15-én
d. e. 11 órakor lesz, a rendes tanítás szeptember
16-án reggel 8 órakor kezdődik úgy a gimnázium-
ban, mint az elemi iskolában. A beiratási napok le-
telte után, felsőbb tanhatósági engedély nélkül,
senki nem vehető fel többé az intézetbe.

— Továbbképző tanfolyam a zárdában. Az
aradi zárdában a középiskolát végzett növendé-
kek számára a felső tanhatóság engedélyével to-
vábbképző tanfolyam nyílik. A tanfolyam felöleli
a kereskedelmi és gazdasági ismereteket és a mo-
dern nyelvek praktikus elsajátítását. Jelentkezni a
rendes beiratások idején lehet.

Ezerhét száz halottja van a palesztinai vérengzésnek.

Angol sorkatonaság érkezett Jeruzsálembe. — Az amerikai zsidók az Unió közbelépését
sürgetik. — Az oxfordi diákok önként jelentkeztek az arabok ellen.

Borzalmas részletek a palesztinai pogromról.

(Washington, augusztus 27.) A zsi-
dó bankárok szövetsége, amely óriási összeget
ruházott be Palesztinában, Simson államtit-
kárhoz fordult felvilágosításért az ottani ese-
mények tekintetében. Az államtitkár szerint
a jeruzsálemi amerikai konzul jegyzéket nyuj-
tott át a kormányzóknak, amelyben az angol
állampolgárok életének és javainak védelmét
kéri. Későbbi cáfolat tagadja azt, hogy az
amerikai és az angol kormány között e tekin-
tetben lépések történtek volna.

Londonból jelentik: Az újabb hírek
szerint az angol csapatok feje tárgyalásokat
kezdett az arabokkal, hogy a további vé-
rengzések megakadályozására módot találjon.

Hajfa mellett az angolok megmérköztek
az arabokkal és az angolok a túlerő foly-
tán kénytelenek voltak visszavonulni.

A francia sajtó tulzott híreket közöl. Ezek
szerint a hírek szerint

500 halottja van az eseményeknek.

A Reuter jelentése szerint a jeruzsálemi ame-
rikai konzul már szombaton jegyzéket adott
át, melyben az amerikaiak védelmét kérte. Ez-
zel szemben az amerikai kormány megcáfolja
azt, hogy intervenció történt volna és azt is,
hogy az amerikai alattvalók védelmére hadi-
hajót készül küldeni.

A szíriai határ felé menekülő zsidóság ré-
mes részleteket beszél a vérengzésekről.

Az arabok bestiális módon férfiakat, nő-
ket, gyermekeket teljesen feldaraboltak.

A Daily Express szerint, Slonim, az an-
gol—palesztinai bank igazgatójának há-
zában 18 embert gyilkoltak le.

Ahol az angol bajonettek megjelentek, az ara-
bok lecsendesültek.

A jeruzsálemi városi tanács hivatalos je-
lentése szerint Hebronban 100—150 embert
gyilkoltak le és az arabok az angol csapatokat
is megtámadták. Megtámadtak egy katonákat
szállító vonatot is. Egyszerre az angolok a vé-

Véres családi dráma a resicai hegyek között.

Egyetlen baltacsapással agyonverte hűtlen fe-
leségét.

Resicabányáról jelentik: Megrendítő tra-
gédia játszódott le a Resicabánya közelében
levő Calnic község határában. A faluhoz ve-
zető országuton, az utszéli kereszt tövében
borzalmas kegyetlenséggel agyonütötte fele-
ségét egy férfiúi önértében megbátott
gazda.

Murducas János fiatal calnici gazdál-
kodó néhány hónappal ezelőtt feleségül vett
egy falubeli leányt, akinek a házasság előtt
rajta kívül egy másik legény is kitartóan ud-
varolt. A fiatal menyecskeéről sok mindent sut-
toztak a faluban, de Murducas semmi jelen-
tőséget nem tulajdonított a pletykáknak. Nem
sok idő múlva azonban elkeseredve látta, hogy
a szállongó pletykák igazat mondanak és a
fiatal asszony megcsalja őt leánykori szerel-
mével. Ettől kezdve napirenden volt a vesze-
kedés a házastársak között.

Tegnap a gazdálkodó feleségével együtt
a falu közelében levő tanyára ment, ahonnan
együtt tértek vissza. Az országuton szembe

Bolthelyiség

a hetipiac legélénkebb helyén

azonnalra kiadó.

HATSCHEK, Str. Mărășești 58-60.

(Kossuth-ucca), földszint 4.

delemre szorítkoznak és a veszélyeztetett te-
rületeket drótsövénnyel veszik körül.

Jeruzsálem. Ma reggel 1500 főnyi
angol katonaság kötött ki Jeruzsálem előtt.
Az angol sorkatonaság megjelenése némi meg-
nyugvást keltett a lakosság körében. Jeruzsá-
lemben tartózkodik éppen az oxfordi egyetem
kiránduló csapata, akik azonnal jelentkeztek
csapatostul és felajánlották szolgálataikat a
rendőrség számára. A jeruzsálemi lapok bor-
zalmas és szenzációs részleteket írnak a mé-
szárlásokról.

Szemtanuk állítása szerint, botokkal, ké-
sekkel és fejszékkel felszerelt bandák hatoltak
be az üzletekbe és ott a békés kereskedőket le-
mészárolták. Azután valóságos vérfürdőt ren-
deztek az üzletnegyedben és raboltak, gyujto-
gattak. A helyzet a késő esti jelentés szerint,
Jeruzsálemben hallatlanul komoly, a vérengzé-
seknek eddig 1700 halottja van.

Washingtonból jelentik: Itteni politikai
körökben helyeslik azt, hogy az angol kormány
Lord Reading volt washingtoni nagykövetet
akarja különleges megbízatással Palesztinába
küldeni, hogy ott rendet csináljon. A külügy-
minisztériumhoz az ország minden részéből
érkeznek az egyes zsidó szervezektől felszólí-
tások, hogy az amerikai kormány lépjen eré-
lyesen közbe és akadályozza meg a zsidóül-
dözéseket.

A zsidóság vezetői ma Washingtonba ér-
keztek és a kormány tagjait felkérték,
hogy tiltakozzanak a mérszárlások ellen.
A Jaffából érkezett hírek szerint ott ma több
zsidót megöltek. Jeruzsálem város tanácsa
ma ülést tartott, amelyen közölték, hogy
a hivatalos jelentés szerint a zavargá-
sokban 150 zsidó meghalt.

Az ülés után érkezett hír arról, hogy Tel Aviv-
ban újabb zavargás tört ki, amelynek során öt
zsidót gyilkoltak meg.

jött veük az asszony kedvese. Amikor a me-
nyecske meglátta, otthagya férjét és udvar-
lójához futott. Erre a féltékeny férj irtó harag-
ra gerjedt, üldözőbe vette feleségét és amikor
az országut mellett, a kereszt tövében utólé-
te, egyetlen baltacsapással kettészelte felesé-
ge fejét. Véres tettének elkövetése után a he-
gyekbe menekült és nyomtalanul eltűnt.

Egy féltékeny szerelmes borzalmas vérengzése.

Szentesről jelentik: Csongrád közelében az
országut melletti Borsi-féle korcsmában Vin-
cze György gépkezelő borzalmas féltékenysé-
gi drámát rendezett. A korcsmáros leánya,
Borsi Matild menyasszonya volt a fiatalem-
bernek, aki tegnap este beállított a korcsmába
és vetélytársát, Halász Dánielt kereste. Ha-
lász nem volt a házban és Borsi Matild már
régóta aludt. Vincze felköltötte menyasszonyát
és szóváltás keletkezett a fiatalok között,
majd a férfi egy kést vett elő és a leányt mel-
len szurta. Feldühödött állapotban még-
sem nyugodott, hanem a leányra térdel-
ve tovább fojtogatta. Borsi Matild nemsokára el-
vérzett. A 16 éves Teréz nevű cselédleány si-
koltozva rohant ki a házból, amire Vincze
utána szaladt és egy késszurással megölte a
leányt. Elvetemedettsége annyira ment, hogy a
a szobában tartózkodó harmadik személyt, a
7 éves Lajos Sanyi nevű fiúcskát megszurta,
hogy ne legyen élő tanuja vérengzésének.

A feldühödött legény ezután hazament,
átöltözködött, kötelet vett magához és elment
hazulról. A csanyteleki csendőrség és a szen-
tesi rendőrség keresi, de eddig nem akadtak
nyomára. Valószínűleg öngyilkosságot köve-
tett el, amit onnan gyanítanak, hogy kötelet
vitt magával. A megszurtt 7 éves fiúcska élet-
veszélyes állapotban került a kórházba és ma
reggel sikerült őt kihallgatni.

HAT HENGERREL A HAVASOK KÖZÖTT

A kaján székely, meg az udvarias szászok. — Van azért jó ut is. —
Találkozás Comsa Gy. Gergely aradi püspökkel és más érdekességek.

Utinapló egy nyári autóturáról.

(Borszék, augusztus végén.) Azzal kezdődött a dolog, hogy kimondottuk semmi csomagot nem viszünk magunkkal. Összesen egy bőröndöt. Abba belerakjuk a legszükségesebbeket. A többi otthagyjuk Szovátán. És gyérünk. Végig az erdélyi havasok között, át Székelyországon, keresztül a Kárpátokon, vissza a Duna mentén, aztán még ki tudja mi-kép és hogyan, amerre szép a világ.

És mi lett?... Na semmi különös. Csak ép, hogy öt bőrönd, hat neszesez, hátizsák, stanieli, kiscsomag, nagycsomag került a derék piros hathengeres gépkocsira, aki (muszáj, hogy személynek tiszteljem ezt a becsületes masinát) csodálatos türelemmel állta ezt a méltánytalanságot. Nem kell azért megijedni: maradt még vagy öt koffier Szovátán is. Istennem: két asszony jött az utra és ez mindent megmagyaráz. Közben buzgalmas térkép tanulmányok után elérkezett a nagy dél, amikor is Angelina József aradi főszolgabíró hátrafordult kocsija volánja mellől és feltette a kérdést:

— Na mehetünk?...

— Mi az, hogy mehetünk?... Repülhetünk.

A motor berregett és pár perc múlva Szovátán már csak emlék volt, amit betakart a mögöttük felszálló felhő.

Baj van: erdőbenalvás kellemes fenyeget.

Most már illik, hogy bemutassam a tisztelt turatársaság főbbi tagját is. Elvégre mindjárt Parajdon leszünk a sónál. Hát kérem. Kiváló soffőrünk: Angelina főbíró mellett ül Traján, az általános gépszakértő és a mezteien kultusz egyik hazai előharcosa. Háttul egy szimpatikus, kellemes aradi uriaszony: Angelina főbíróné, egy tengerészkapitány világot bejárt, szőke és pajzán felesége: Kaplancsek Hugóné és végül — szerénységem. Hogy középként a két hölgy között nekem jutott a legjobb hely: ez csak természetes. Hát kinek is ha nem a „tittkár“-nak? Na nem igaz?... (Ezt a címet és rangot egyébként díjmentesen kaptam erre a turára a kardok nélkül.)

Minden szépen ment. A kocsit falta a kölméteket, a serpentineken a nap sütött, a hegyek panorámáztak. Parajd is a múlté lett, amikor egyszerre olyan utra értünk, amelyet le sem lehet írni. Ahoz képest az arad-temesvári országút aszfalt. Sziklák, Gödrök. Vizmosások. És közben folyton fel a hegynek. Csak úgy izzadt, nyögött bele a masina. Aztán annyira kimelegedett, hogy nem lehetett vele tovább menni. A hölgyek kipakkoltak a tisztásra, de nem valami nagyon izlett a káprázatos tájképek, a hűvös erdei szag, meg a tej, amit három lejért mért a közeli tanyáról egy asszony. Nem is csoda, mert a tej mellé elmondta, hogy két héttel ezelőtt raboltak ki itt a hegyek sötét lovagjai egy szovátai társaságot. Csak annyit hagytak meg nekik, ami rajtuk volt. Rablójárta vidék, csendőrorjáratok jelzik, hogy nem vicc dolog állni az uton, esetleg itt tölteni az éjszakát... határozottan jól kezdődik ez a turácska. Közben arra ment egy székely paraszt. Már messziről lehetett látni rajta, hogy vigyorog. Kaján ráncok sorakoztak borostás arcán. Mintha azt mondta volna:

— Ugy kell az uraknak azzal a bűdös motorral.

Vagy ötven lépésnyire megállt, visszanezített és úgy élvezett rajtunk. Nem sajnálta az időt. Szerencsére nem tartott sokáig nagy öröme. Jött szembe egy szebeni gép és az udvarias szászokkal közös konzultációt tartottunk halgatag gépünk felett. Az eredmény öröndetes volt. Kiderült, hogy nincs komolyabb baj, sőt semmi baj sincs, csupán egy kis túleröltetés. Akár máris mehetünk. Ugy is történt. A pihent kocsit zugva indult neki a hegynek, a szászok meg boldogan integettek, az erdő csak el nem tűntünk az első kanyarban.

Borszéki tapasztalatok.

Estére befutottunk Gyergyószentmiklósról.

ra és így elmaradt a kaland, meg a rablóromantika. Zárt üzletek. Istvánnapiát ünnepezték a gyergyóiak. A szálló kapuján leszakított és sárgult plakátmaradványok hirdették, hogy nemrég ittjárt Kiss Feri, meg Beregi. Egyébként nagy vidéki csend mindenütt. Csak ép a kétszázéves templom órája sietett. Pontosan egy órával többet vert mindig, mint amennyit mutatott.

Kora reggel vágatunk Tölgyes felé. Nem hiszem, hogy akadna toll, amely csak úgy halványan is érzékelte tudná, hogy mit pazarolt össze a természet ez ut mellé. Nincs panoráma és „látványos“ film, ami ezt képes volna felülmutatni. Fenyvesek, csodás csucok, fantasztikus árnyalatai a zöldnek, csak hallgatott az ember és nézett némán. Vagy mutogatott, hogy ott meg itt... Azt se tudtuk mit nézünk meg jobban. Az ut mellé épített, állandóan csobogó forráskutakat, vagy azt a magányos, pirostetejű házikót ott a magasban, amire Traján azt mondta, hogy az ép neki való volna. Egész nyáron meztelenül élne az erdőben.

Jó tempóban futottunk át a hosszú Tölgyes falun, amely a világháborúban tett hírnévre szert és Borszék felé kanyarodtunk. Végre kellemes meglepetés. Hőféhér gondozott országút. Szinte repül rajta az autó. Az ember nem is hinné, hogy ilyen is akad Erdélyben, ha nem látná. Tizenegy órára Borszék hűvösen előkelő főútján suhantunk végig. Csomagok nélkül jöttünk csak fürdőruhát hoztunk. Mindenáron meg akartuk mártani magunkat a borvizben. Elvégre ilyesmiben uszkalni nem lehet utolsó dolog. Kerestük

denfelé a „szabad fürdőt“, de ilyesmiről nem tudtak a borszéki beavatottak. Ellenben mutattak egy bazint, amibe vagy két ember fért bele. Azt mondták, hogy csak két percig lehet bent lenni. Olyan hideg.

— Na-na — tekintetem vissza strandi és medvetavi multamra — talán mégse lesz olyan veszélyes.

És bementünk a fürdőbe. A bazinba ép lement egy sovány ur. Ahogy térdéig ért a víz, olyan hühögést csapott, hogy megálltunk. És néztünk, hogy mi lesz. Bement a szerencsétlen, de fogvacogása felhallatszott a mélyből. Megkapaszkodott és guggolva számolni kezdett. Fogcsattogtatva és rémült arccal. Számmolt vagy százhuszat és aztán oly boldogan pucolt ki a vízből, mintha most helyezte volna szabadlára a tekintetes törvényt. Egymásra néztünk és halkán kioldaltunk a fürdőből.

— Ugy látszik mégis nagyon hideg — mentegtettem a visszavonulást, de nem felelt rá senki.

Ehelyett ittunk borvizet. Nem rossz. Angelina főbíró külön is kitüntette. Azt mondta, hogy ér annyit legalább is, mint egy pohár jó hideg sör. Ez pedig nagy szó. Általában Borszék?... Hogy is mondjam csak?... Szép, takaros kis hely, de szórakozni nem nagyon lehet. Sok a komoly beteg.

Ebédnél kellemes meglepetés ért a vendéglő terraszán. Aradiakat láttunk. Még pedig a javából. Dr. Comsa Gy. Gergely püspököt, aki itt üdül, helynökét dr. Suciut és Comsa Mihály borosjenőit esperest. Vidáman üdvözölte a két társaság egymást. Hiába van abban mindig valami különös öröm, ha falujabelivel találkozik az ember idegenben. Egy pár udvarias érdeklődés, aztán nekilátott mindenki az evéshez. Farkasétvágygal. A borviz erre is jó.

És egy óra múlva tovább rohant a hathengeres. Lassan ráborult a hegyekre az alkony és a távoli ködben homályosan kirajzóldtak a csikszeredai házak konturjai.

Fóthy Ernő.

KÖZGAZDASÁG.

A Szana-család kivonul a Temesvári Bankból.

A Banca Marmorosch & Blank fiókja lesz a Szana-konzern. — A Temesvári Söröződét a Luther sörgyár vásárolta meg. — A Bánáti Hitelbank és a Közgazdasági Bank fuziója.

(Arad, aug. 27.) Az Aradi Közlöny több ízben foglalkozott a Temesvári Bank és Kereskedelmi Rt. átszervezésével kapcsolatos tárgyalásokkal. Legutóbb közöltük azt, hogy a banknál érdekelt nagybankok képviselői augusztus 16-án Bécsben tartott tanácskozásukon döntést ohajtottak hozni a vezérigazgatói székek betöltésére és a bank további összetételére vonatkozólag.

A jelzett értekezleten a Banca Marmorosch részéről Blank Arisztid vezérigazgató és Craciu Georghe aligazgató, az Angol-Magyar Bank részéről Fleiszig Sándor vezérigazgató, Kálmán Henrik ügyvezető-igazgató, a Schröder Bankház részéről Preleuthner igazgató és a Temesvári Bank és Kereskedelmi Rt. részéről ifj. Szana Zsigmond vettek részt.

Az értekezlet Blank Arisztidet bizta meg az administrateur delegue teendőikkel, első ügyvezető-igazgatóvá ifj. Szana Zsigmondot nevezte ki, ugyanakkor Alexandru Paximadét, a Banca Marmorosch nagyváradi igazgatóját, a Nagyváradi Kereskedelmi és Iparkamara elnökét a Temesvári Bank és Kereskedelmi Rt. ügyvezető-igazgatójává nevezte ki.

Ezt a változást a Temesvári Bank és Kereskedelmi Részvénytársaságnál érdekeit nagy bankok képviselői kommunikációkban hozták a nagyközönség tudomására, azonban a hír nem hozott megnyugvást, különösen a részvényeseknél, kik végleges megoldást várnak.

A bankhoz közelálló egyik reprezentatív egyén információja alapján közölhetjük, hogy azon az értekezleten sokkal messzebbmenő határozatokat hoztak.

Értesülésünk szerint a Banca Marmorosch a részvények 80 százalékát tárcájába veszi és a teljes majoritás birtokában ez év végével, vagy a jövő év elején a Temesvári

Bankot a Marmorosch bank fiókjává fogja átalakítani, addig is pedig igyekszik a bank érdekeltiségéhez tartozó összes vállalatokat bankszempontról likvidálni.

Igy került eladásra a Temesvári Söröződe Rt. is, amelyet a Banca Marmoroschon keresztül a Luther Sörgyár vásárolt meg. Tárgyalásokat folytatnak több külföldi és belföldi érdekesoporttal, más ipari és kereskedelmi vállalatok átadására nézve is.

A Bánáti Hitelbank és a Közgazdasági Bank Rt. fuziója is elhatározott dolog, melynek élére Schiller Gyula bankigazgató fog kerülni.

Megoldást nyert ideiglenesen a Béga-malom sorsa is, amelyet a Próhászka-konzern vett bérbe. A Temesvári Bank teljes likvidálása hónapokat, illetve közel egy évet vesz igénybe. A fokozatosan végrehajtott likvidáció a bánáti közigazdaságot alig fogja zavarni.

= ZÜRICHBEN NYITÁSKOR ÉS ZÁRLATKOR IS, 3.08.50 A LEJ.

= Bucuresti-i tőzsdezárlat. Devizák
Páris 6.59.25, Berlin 40.12, London 816.75, Newyork 168.05, Milánó 8.81.25, Zürich 32.43, Prága 4.98.25, Bécs 32.22, Budapest 29.39, Varsó 19.05 Valuták: Márka 40.25, sterling 814, francia frank 6.65, svájci frank 32.65, olasz lira 32.52, dollár 167.40, osztrák schilling 23.70, magyar pengő 29.48, csehszlovák korona 5.00.

= A kereskedelmi könyvek felülbélyegzése.
A Kereskedelmi és Iparkamara ezuton hozza köz tudomásra, hogy a pénzügyminiszterium rendelkezése értelmében a felemelt bélyegilletékek a kereskedelmi könyveknél kivételesen bélyegben is leróhatók. A Kamara felhívja az összes kereskedőket és iparosokat, hogy könyveiket folyó évi szeptember hó 25-ig a felemelt bélyegilletékek szerint bélyegezzék felül.

SPORT.

Dörner László Baumgarten Magdával megnyerte Nagyváradon a vegyes párost a Kehrling—Baitrock Ica-pár előtt.

A Dörner—Balázs-duó második lett a férfipárosban.

(Nagyvárad, augusztus 27.) Most fejeződtek be a nagyváradon nemzetközi teniszverseny mérkőzése, amelynek méltán nagy érdekessége az, hogy az aradi Dörner László partnerével, Baumgarten Magdával megnyerte a vegyes párost a Kehrling—

Baitrock Ica-pár előtt és Balázssal második lett a férfipárosban és itt csak nehéz küzdelem után adták ki kezükből az elsőséget. A vegyespáros döntőjének eredménye 6:3, 11:9 volt. A férfipárosban a Dörner—Balázs-duó 6:3, 1:6, 6:3, 6:2-re vesztek.

O Halassy lett Magyarország folyambajnoki versenyének győztese. Budapestről jelentik: A Magyar Uszó Szövetség ma rendezte ezévi folyambajnoki uszóversenyét. A részletes eredmények a következők: Bajnok: Vitéz Halassy Olivér (UTE) 1 óra 1 perc 15.2 másodperc. 2. Bozsi Mihály (UTE). 3. Csillag Pál (BESZKÁRT). A hatodiknak Stieber Lotti (MAC) ért célhoz. A hölgybajnokságot Stieber Lotti nyerte. 2. Koch Rózsi. 3. Vas Bözsi. Juniorverseny: 1. Csillag Pál (BESZKÁRT). 2. Lendvai István (FTC). Csapatversenyben: 1. FTC 25 pont. 2. UTE 36 pont. 3. MUE 80 pont. A versenyen 63 uszó vett részt.

diknak Stieber Lotti (MAC) ért célhoz. A hölgybajnokságot Stieber Lotti nyerte. 2. Koch Rózsi. 3. Vas Bözsi. Juniorverseny: 1. Csillag Pál (BESZKÁRT). 2. Lendvai István (FTC). Csapatversenyben: 1. FTC 25 pont. 2. UTE 36 pont. 3. MUE 80 pont. A versenyen 63 uszó vett részt.

Meztelenre vetkőztettek egy papot a rablók

Felsőmoldvában és Besszarábiában kiujultak a rablótámadások. Egy soffőr súlyosan megsebesült. — A csendőrök hosszas hajsza után néhány rablót elfogtak.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) Az elmúlt két nap alatt ismét több rablótámadás és utonállás történt Felsőmoldvában. Szombaton éjjel egy négy tagú rablóbanda megtámadta Jasi közelében két kereskedő autóját, akik hazafelé igyekeztek Bucurestiből. A rablók géndákkal eltorlaszolták az utat és amikor az autók megállt, lövésre emelt fegyverrel kényszerítették az utasokat pénzüket és értéktárgyaik átadására.

A soffőr ellenállást kísérelt meg, mire a rablók rálőttek és súlyosan megsebesítették. Ezután kifosztották a két kereskedőt, a motort összetörték és több, mint százezer lej értékkel nyomtalanul eltűntek.

Besszarábiában ugyancsak szombat éjjel egy Teodorachi nevű papot fosztottak ki a rablók, akik még ruháit is elvették és meztelenül hagyták az országúton.

akik még ruháit is elvették és meztelenül hagyták az országúton.

Az egyik rabló később megállított egy arrahaladó kocsit és megkérte a tulajdonost, hogy vigye őt a legközelebbi faluba. A földmives gyanútlanul felvette szekerére a rablót, de alig mentek néhány száz lépést, amikor

a bandita hirtelen előrántotta kését és leszurta a gazdálkodót, akit teljesen kifosztott.

Besszarábia többi részéből is hasonló rablótámadásokról érkeztek jelentések a belügyminiszteriumba. Chisinauból nagyobb csendőrkülönítmény vette üldözőbe a rablókat és, mint ma reggel jelentik, a csendőrök munkája eredményre vezetett és a rablók közül többeket elfogtak.

Rádióműsor.

— Romániai idő. —

SZERDA, augusztus 28.

Bucuresti 19. Rádió-hangverseny. 22. Fuvola-zó. 22.30. Székely M. dalestje. 23.15. Hárfaszóló. — Berlin 18. Zenekari hangverseny. 20.35. Dalest. 21.30. Nicolaus Gogol „A revizor” című vígjátékának közvetítése. — Belgrád 18.25. Rádió-kvartett. 21.30. Jugoszláv zene. 22.50. „Egy csésze tea”, vígjáték. 23.20. Zenekari hangverseny. — Frankfurt 21.30. Régi házizene. Magyar nemzeti zene, Szilágyi Imre, Váradi Aladár és Eitner Irén hangversenye. — Genova 21.45. C. Gounod „Faust” című operájának közvetítése. — Prága 19.15. Középeurópai labdarugó kupamérkőzések közvetítése. 20.05. A cseh filharmonikusok hangversenye. — Stuttgart 21. Goethe ünnepségének közvetítése Frankfurtból. 23. Eitner Irén, dr. Szilágyi Imre és Váradi Aladár magyar népdal-hangversenye. — Wien 17.45. Középeurópai kupamérkőzés lefolyásának közvetítése Slavia—Wien. — 21.05. Tenor-hangverseny 22.20. Könnyű esti zene. — Budapest 10.15. Gramofonhangverseny. 10.30. Hírek. 13.05. Zenekari hangverseny. 12.25. Hírek. 15.30. Hírek. 17.45. Hírek. 18.15. Cigányzenekari hangverseny. 20.45. Zenekari hangverseny. 22. Színműelőadás a Studióból. „A költő.” Színmű három felvonásban. Utána kb. 23.50. Hírek. Majd: Jazz-band.

CSÜTÖRTÖK, augusztus 29.

Bucuresti 19. Könnyű zene. 22. Zongorahangverseny. — Berlin 18. Szórakoztató zene. — 21. Puccini „Madame Butterfly” c. operájának közvetítése. — Belgrád 19. Jazz-band. 21.30. Cigányzene. 23.10. Rádiókvartett. — Kobenhavn 23.45. Benedek Rudolf magyar zenekarának hangversenye. — Nápoly 22.02. Audrian: A baba c. operettjének közvetítése. 24. Jazz-band. — Wien 21.05. A wieni szimfonikus zenekar hangversenye. — Zürich 22.20. Strauss—Lehár—Kálmán-hang-

verseny. — Budapest 10.15. Katonazenekari hangverseny. 10.30. Hírek. 10.45. A hangverseny folytatása. 13.05. Cigányzenekari hangverseny. 13.25. Hírek. 13.35. A hangverseny folytatása. 15.30. Hírek. 17. Rádió Szabad Egyetem. 18.15. A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. 1. Wagner: Nürnbergi mesterdalnokok — előjáték. 2. Saint-Saens: Danse macabre. (Haláltánc.) Szimfonikus költemény. 3. Rossini: Sevillai borbély — ábránd. 4. Kacsóh: Késő ősz van — dal, zenekarra. — Mendelssohn: Athalia — hadi induló. 6. Dohnányi: A „Ruralia Hungarica”-ból I., V., VII. tétel. 19.30. Siklós Ferenc felolvasása: „A film-színész.” 20. Cigányzenekari hangverseny. 21.15. Gramofonhangverseny. Verdi: „Traviata” című operájának előadása a milánói Scala énekesel, kórusa és a milánói szimfonikus zenekar részvételével. 23.30. A Domokos vokálkvartett hangversenye. 24. Cigányzenekari hangverseny.

Irodalom és művészet

* Művészt Menyházán. Menyházáról írják: Érdekes művésztélyt rendezett Menyháza fürdőigazgatósága vasárnap este a fürdő nagytermében, amelyen résztvett az egész üdülőközönség. Az estélyt Gavalik Sándor, Menyháza fürdő népszerű igazgatója nyitotta meg, cigányzenekisérettel, melodramatikus beszéddel, meleg szavakkal. Ormay Gréte (Nagyszalonta) zongorajátéka és Kriván Dezső (Temesvár) szavaltatai nagy sikert arattak. Messzi átlagon felüli, vérbéli művészi produkciót adott dr. Kriván Gyuláné (Temesvár), aki operaáriákat énekelt frenetikus sikerrel. A pompáshangu uriaszontyt tartós tapssal ünnepelték. Király József szalontai középiskolai tanár

AZ UJSÁG

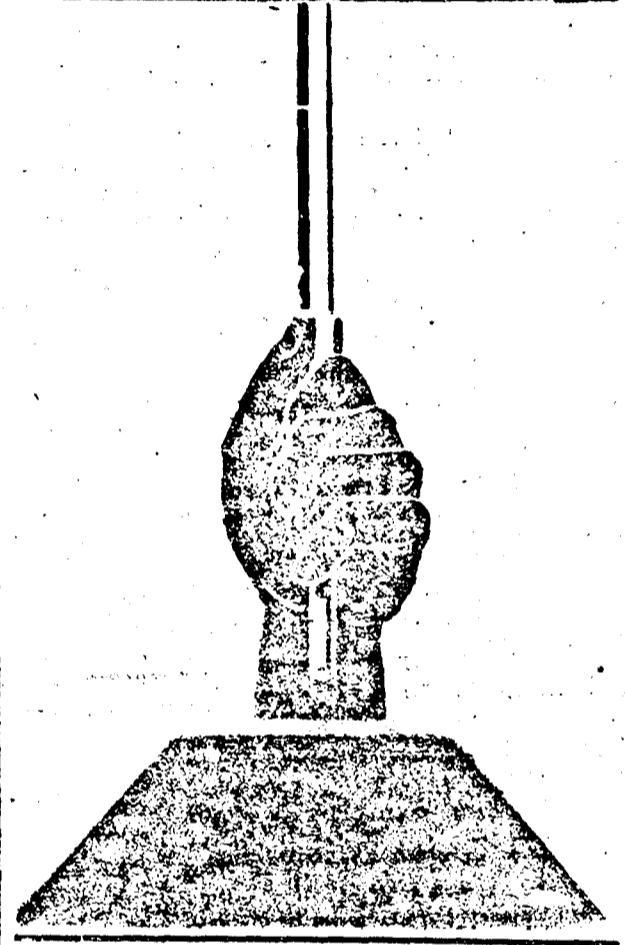
Utazási Irodája

BUDAPEST, VII. Erzsébet-körút 43.

levélben is készséggel áll mindenkinek rendelkezésére teljesen díjtalanul.

HA UTAZNI AKAR,

feltétlenül az Ujság Utazási Irodájához forduljon felvilágosításért. — Szakszerű válaszok, gyors és pontos elintézés.

neje kísérte zongorán. Az estélyt Fekete Tivadar író zárta be, aktuális verses menyházai konferánsszal. A közönség az összes szereplőket, főleg dr. Krivánét és Fekete Tivadart forrón megtapsolta. Az estélyen Menyháza közönségén kívül sokan vettek részt Borossebesről és Temesvárról is.

* Az öreg színészek művésztélyén, amelyet szeptember 1-én tartanak meg a nyári szinkörben, fellép két operaénekes: Tátray W. Cornélia és Berkovits Dániel; öt zongoraművész: Csányi Mátyás, dr. Szelle Károly, Tátray W. Cornélia — aki mielőtt operaénekesnő lett, zongoravirtouznak képezte ki magát, — Szabó Eszti és Füredi Ibojka; két táncos: Ghionca Valéria és Ioan Rotariu, egy a színpalak mögött játszó kiváló hegedűművész, akinek a nevét utólag fogjuk elárulni, azonkívül két egyfelvonásost, Szép Ernő: Igazgató ur! életképét és Lakatos László: A párisi Rothschild cinikus történetét játszó: Kubelkáné-Vas Annával, Szabó Eszttivel és Gergely Lajossal a főszerepekben. Ebből is megállapítható, hogy milyen nivós est zajlik le szeptember 1-én a nyári szinkörben. Jegyeket már árusít a téli színház pénztára.

A szerkesztésért ideiglenesen SALGÓ HENRIK felel.

MESZNITROGEN

„NITROGEN” Műtrágya és Vegyipar RT. eladási irodájától TIMIȘOARA I. Bul. Regele Ferdinand 3., vany: „Mezőgazdák”

a legjobb és legolcsóbb nitrogénműtrágya. Javítja a földet és magas hozamot biztosít. Kérjen azonnal felvilágosítást, ajánlatot a dicsőszentmártoni

Kereskedelmi Részvénytársaságtól, Aradon

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DIJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 8 Lej, vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40, vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel kívánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető megváltoztassa. Csak válaszbélyeggel ellátott kérdezősködéssel válaszunk. Ajánlatok feligés levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

▲ ▲ HIRDETÉSEKET DÉLUTÁN 5 ÓRAIG VESZÜNK FEL. ▲ ▲

LEVELEZÉS.

„NEM BÁNJA MEG KICSIKÉM“ jelizére levél van az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4554

ZIGÁNY SÁNDORNAK levele van a főpostán. 4555

„CSAK KETTEN“ levele van az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4556

„TUBARÓZSA“ levele van az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4557

„GAVALLÉR UR“ levele van az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4558

ALKALMAZÁS.

KISEBB családnál főzést egyedül vállal, lakástakarításnál segít. Volt Ferenc-tér 4. 4561

KERTÉSZT keresek azonnali belépésre. Ajánlatok fizetési igényekkel Glück Fülöp, Alba-Iulia. 4389

KIFUTÓFIU felvétetik a „Pyram“ ieraknál Str. Marasesti 8, Jelentkezés délt 2-3 között. 4548

MINDENES főzőnő azonnala vagy elsejére felvétetik. Bokor, Bul. Regele Ferdinand 58. I. 4549

NÉMET KISASSZONY 16 bizonyítvánnyal 2 éves gyermekhez felvétetik. Cim a kiadóban. 10513

LAKÁS.

A FÖTÉREN, kétszobás, szükséges mellékheliségekből álló udvari lakás kiadó. Hatshek, Str. Marasesti 58-60 sz. (Kossuth-ucca) földszint 4. 4557

KÖZPONTBAN butorozott szoba fürdőszoba használattal, azonnala kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4557

A VOLT SZABADSÁG-TÉR KÖZELÉBEN két szobás, szükséges mellékheliségekből álló udvari lakás kiadó. — Hatshek, Str. Marasesti 58-60 szám. (Kossuth-ucca) földszint 4. 4557

A FÖTÉREN két udvari szobából álló, műhelynek, szalonnak vagy irodának alkalmas helisége azonnala kiadó. — Hatshek, Str. Marasesti 58-60 szám. (Kossuth-ucca) földszint 4. 4557

VÉTELI ÉSELADÁS.

CARAMAN függöny, ebédlo, uriszoba, szalonberendezések, torontáli és perzsaszőnyegek, fotelok, különböző antik butorok, velencei és aranvoztott konzol tükörök, Bull-óra, Biedermayer kis asztali tükörök, festmények, fall órák, aranyozott asztal és íróasztal, asztalok, storenek, kézimunkák, antik asztali lámpák, dísz tárgyak, antik schállak, dohányzó asztalkák gyönyörű varrások, nagy pénzszekrény, stb. eladók. Salgóné bizománvi üzlete Str. Horia 1. (Neuman-palota.) 900

Mezőgazdák!

„Máv.“ gyártmányu acélkeretes, golyócsapágyas cséplőgépek, „Hano-mág“ gyártmányu 2³/₃₂ lóerős traktorok, „Massey-Harris“ gyártmányu motorok és aratógépek, fűkaszálók és tárcsás boronák, „Unicum-Drill“ vetőgépek, kisebb gazdasági gépek, kerékpárok és varrógépek, előnyös fizetési feltételek mellett kaphatók: Ernest Lusztig Ernőnél, az „Industria“ kereskedelmi Részvénytársaság képviselőjénél Aradon, Bulev. Regele Ferdinand (Boros Béni-tér) No. 41.

ELADÓK 90, 85, 80, 28 hektoliteres boroshordók. Dr. Lányi, Arad, Bulevardul Carol 48. 4560

UJ EBÉDLŐ, pianinó, csillár, 12 személyes sörvisek, eladók. Volt Erzsébet-körút 71. üzlet. 4568

BÉCSI GYÁRTMÁNYU keresztúros rövid fekete zongora eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4562

CEMENTCSERÉPGÉP felszerelésre és teigép olcsón eladó. Cim: Morgós János Nadab. 4456

ÜZEMKÉPES BUICK TURAKOCSI olcsón eladó. Chevrolet lerakat Arad. 4553

MACULATURA PAPIR 5 kgros csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 050

KERESK Biedermayer álló tükröt, antik porcellánokat, poharakat, különböző butorokat, antik szalonokat, árakat, dísztárgyakat, vitrineket, stb. Kiváratra házhoz is megyek. Salgóné bizománvi üzlet, Str. Horia 1. (Széchenyi-u) Neuman-palota. 1000

NAGYMENNYISÉGŰ PLÉHPÁNT eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1151

ÜRES FESTÉKES HORDÓK eladók. — Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1454

Makulatura,

tiszta lappeldányok csomagolásra, 5 kgr.-os kötegekben

kaphatók az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

ÜZLETEK.

ÜZLETHELYISÉG 3 darab Plevnei (Árpád) tér 2. azonnala kiadó. 4530

Ön is gazdag akar lenni?

A csehszlovák osztály-sorsjáték bőven alkalmat nyújt Önnek erre!

Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben:

10 millió lej = 2 millió Kc

1 jutalomdíj à 5 millió lej = 1.000.000 Kc
1 nyeremény à 5 millió lej = 1.000.000 Kc
1 nyeremény à 1 1/2 millió lej = 300.000 Kc
1 nyeremény à 1 millió lej = 200.000 Kc
6 nyeremény à 1/2 millió lej = 100.000 Kc

és sok nyeremény à 450.000, 400.000, 350.000, 300.000 lej azaz 90.000, 80.000, 70.000, 60.000 Kc stb.

Összesen 87.500 nyeremény

215 millió lej = 43 millió Kc

összértékben. Minden egyes nyeremény készpénzben és levonás nélkül lesz kifizetve. Minden második sorsjegy nyer. A IV. osztály húzása már 1929. szeptember 9. és 10-én. Rendeljen azonnal az általánosan ismert

Fortuna Bankháznál, Bratislava.

Megrendelő-lap. (Borítékban küldendő.)

FORTUNA BANKHAZNAK, Bratislava, Csehszlovákia

Küldjön IV. oszt. húzásához 2725

egész sorsjegyet à 420.— lej osztályonként, fél à 210.— lej osztályonként, negyed à 105 lej osztályonként.

A fizetést egyidejűleg nemzetközi postautalvánnyal — bank útján — mellékelt bankjegyekkel teljesítem.

Név: _____

Hely: _____

Utca, ut: _____

ELLÁTÁS.

ISKOLÁSIUT keres teljes ellátással uricsalád. Calvin János-ucca 4., földszint. 4550

KÜLÖNFÉLEK.

KÉRELEM A NEMESSZIVŰ EMBEREKHEZ. Nagy nyomorban tengődő, betegen fekvő nő bármilyen csekély adományt kér, hogy éhen ne pusztuljon. Cim: özv. Smurák Lajosné, Weltzer-u. 13. 250

URADALMI PRIMA TEJRE előjegyzést elfogad Nagytrafik Bánati Bankkegyesület épületében. 4559

Felesleges lakásberendezési tárgyait, háztartási és ruházati cikkeket stb. előnyösen és gyorsan értékesíti Salgóné bizománvi üzlete Arad, Str. Horia (Széchenyi-u) Neuman-palota

BUDAPESTEN

az új „NEMZETI SZALLODA“

a Hungaria Nagyszálló vezetője alatt megnyílt Központi fekvés (József körút 4.) a Nemzeti színházzal szemben.

TELEFON: J. 20-30.

Minden modern kényelemmel berendezve.

Kitűnő étterem! Polgári árák! Dreher sör csarnok!

A vidéki társaságok találkozó helye!

Eredeti angol **CASTROL MOTOR OIL,**

a páratlan, leggazdaságosabb autólaj, egy ricinusolajkeverék, minden verseny győztese, valamennyi jobb garázsban és autózletben kapható

VIZUMOK követségeknél Utlevelhosszabítások, C.F.R. bérletek

!! **Künstler-vizumiroda** !!

Arad, Bul. Reg. Maria 22. :: TELEFON: 86. :: Dácia szállóval szemben.

Bármily ügyet vagy megbízást pontosan elintéz.